

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre ..... 24 korona.
Egy hónapra ..... 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre ..... 28 korona.
Egy hónapra ..... 2 k. 40 f.

BIRDETÉSEK:
6-hasábos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Nyiltér sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 337.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1906.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Szombat, augusztus 18.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezérelők: A tavalyi hó.
Aradmegyei ügyek a Hésban.
73 millió.
A császár kenyerén.
Egy örült leány tragédiája.
A szerencsétlen Wertheim-szekrény.
Öngyilkosság tis krajeárért.
Állatok és emberek.
Gyermekrabló apa.
Intimitások az angol királyról.
A guillotín alkonya.
Hamistant-gyár Araden.
A véres orrságból.
Elfogott templomlozotegató.
A király születésnapja.
A belényes-vaskóhi vasutat eladják.
Az igazság nincs utban.
Egy leány kálváriája.
Tárcs: Egy szöktetés. Irta: Paul Ginisty.
Csarnok: IV. Péter asszonyal. Irta: Kabos B.

A tavalyi hó.

Arad, augusztus 17.

Hol van a tavalyi hó? Egy ujság föl-
fedezte a statisztikából, hogy Magyaror-
szágon az iparpártolási mozgalom dacára
az idén 73 millió koronával többet hoztak
be Ausztriából, mint tavaly. Hol van te-
hát a nagy iparpártolási fölhevülés? Volt:
elolvadt. Nincs. Egy hétig még azzal a
büszke kijelentéssel mentünk a boltba:
kérem, nekem csak magyar gyártmányt
adjon. A következő héten elfelejtettük ezt
mondani. A harmadik héten, a mikor a
boltos elébünk tette a „made in Hungary“
fölrásu portékát, bosszusan vetettük oda:

ugyan kérem, ne vicceljen. Adjon nekem
olyat, a minőt megszoktam. Muszáj ne-
kem más után menni? — És mit szok-
tunk volna mi meg egyebet, mint az
osztrákot?

És hol van az az agyagvár, amelyet
mi aradiak erre a hóra építettünk? Hol
van a gyáralapítási mozgalom? Hol van
egy is a sok füstölő kémény közül, a
melyek végtelen sorát képzeletünkben ma-
gunk elé festettük? Volt, azaz, hogy nem
is volt. Csak beszéltünk róla. Működgyár,
műbörgyár, harisnyagyár, kalapgyár, pez-
sgőgyár, automobilgyár és egy sor egyéb
ipartelep: napról-napra váltotta egymást
az ujságok hasábjain és a gyáralapító-
bizottság tárgyalásain. Egyikből se lett
valóság. Az egyetlen ipartelep, a mely a
mozgalom ideje alatt megszületett: a
Benoid-gyár, a mely azonban a mozgalom
nélkül is megszületett volna. A működgyár
tervét az első intrádára vissza kellett uta-
sítani. A műbörgyár terve, ugy tudjuk, a
részvényjegyzésen feneklett meg. A haris-
nyagyár dolga ennyire se jutott. A kül-
földi vállalkozóval, akit be akartak vonni,
nem jutottak megegyezésre, s a tervezők
már vissza is vonultak. A kalapgyár terve
egyelőre papiros; a részvénytársasági ala-
pon tervezett pezsgőbor-gyárra se sikerült
elegendő érdeklődést biztosítani. Az auto-
mobil-gyárra nézve folynak a tárgyalások;
nem tudjuk, mennyire vehetők azok ko-
molyoknak és érdemlegeseknek, de az bi-
zonyos, hogy e sikertől mindenesetre

messze vannak. Mi maradt meg a gyá-
rakkól, a város színes ábrándjaiból?

Sok oka van annak, hogy ezek a ter-
vek nem tudtak révbe jutni. Ha az ipar-
pártolási mozgalom ennyire elsekélyese-
dett, — hogy verhetett volna gyökeret a
gyáralapítási akció, a mely ebből táplál-
kozik? S lehetett-e valakinek kedve ál-
landó befektetésre, a mikor az iparpártolási
föllobbanás mindjárt az első lángok után
alábbszállott? De hiba volt rajtunk kívül
is. Egyes gyáraknál a külföldi érdekel-
teknek csak az volt a céljuk, hogy a sza-
badalmukat, vagy az általuk gyártott gé-
peket drágán elhelyezzék, úgy hogy ők
minden esetben, akár virulni fog a gyár,
akár nem, jól járnak és leszedik a fölét
a vállalkozásnak. Már pedig akármennyire
akarjuk is ideédesgetni a külföldi tőkét,
annyira nem mehet az előzékenységünk,
hogy egészen kiszolgáltatassuk magunkat
neki.

De a legfőbb baj és a legnagyobb
akadály — és szurjuk közbe: nemcsak
nálunk — a szakértelemnek roppant hiánya.
Laikusok voltak, a kik a gyáralapítási
bizottságokban tárgyaltak; laikusok, a kik
a gyárakat alapítani akarták, sőt részben
azok is laikusok, a kik a gyárak vezető-
sére vállalkozni akartak. A gyáralapítás
pedig, legalább az avatottak állítása sze-
rint, nem működvelőknek való mesterség.
S a hozzáértők nélkül nem lesz kamatozó
tőkévé sem a lelkesedés, sem a jóakarát,
de az áldozatkészség se.

Egy szöktetés.

Irta: Paul Ginisty.

Abban a pillanatban, mikor Chatelné cse-
netni akart, szíve hevesen dobogni kezdett,
keze, mely már-már hozzáért a csengetyű gomb
jához, lelankadt s ő a lépcsőn megállva akar-
erejének teljes latbavetésével igyekezett elhatá-
rozásra jutni.

— Csakugyan különös kényes megbízást
vállaltam, mormogta.

Kihuzta a levelet a zsebből, a lépcső korlát-
jához ment s ott a lámpafénynél még egyszer
olvasta:

Edes Suzanne om, drága barátnóm! Tu-
dom, hogy örülség, de nem változtathatok
rajta. Még neked, bizalmasomnak, sem val-
lottam be semmit, félve, hogy „a józan
észti sugallt“ tanácsokat fogsz majd adni...
Nem akarok tudni sem a józan észről, bol-
dog akarok lenni, élni akarok — mindegy
hármely áron... Az eddigi szük lét szinte
megfojt. Louis Jurvieses-sel elszököm. Igen,
szöktetés, regényes szöktetés. Engedek egy
szüvedélynek, melyet nem tudok leküz-
deni. Mért is küzdenék ellene?... Oly-
annyira szeret, az áldozat, amit én hozok,
nem több az övénel. Ha tudnád, mily edes
borzalom fog el, most, hogy belerohanok ebbe
a nagy kalandba, mily mámoros vagyok a
szabadságtól, melyet végre merek kiküzdeni
magamnak. Először Angliába megyünk, on-
nan majd Irok.

Most egy nagy kéréssel fordulok hozzád.
Noha minden habozást legyőztem s semmit
sem bánok, egy kis szánalmat mégis érzek
férjem meglepődésére, bánatára gondolva. Oly
mérhetetlen nagyon különbözünk egymástól
s ő sohasem értett meg engem. De ha ő nem
is tud mindenről, ami bennünket elválaszt,
mégis, mint tudod, nagyon derék ember. Ké-
szítsd őt kiméletesen elő a hirre, mely két-
ségtelenül le fogja őt sújtani, mert távolról
sem sejtli, mi motoszkál bennem. Gyöngéden
közöld vele elhatározásomat. Lassankint vidd
őre a válasz gondolatára, melyhez min-
den eszközt nyujtok neki. Kíméld meg min-
entől, ami bánthatná őt. Én sorsomra bi-
zom magam.

Csóköl

Lucienned.

— Minden világos, mondá Chatelné, a fel-
adat elég kellemetlen... Milyen jövőt készít
magának Lucienne... Csak tudnám, hogy
készítsem szegény Augert elő...

Bejelentette magát. Auger elébe jött tárt
karral. Vagy negyvenesztendő volt, vidám arc-
kifejezésű, egész lényé jószágot és bizalmat su-
gárzott. Mikor Chatel Suzannehoz lépett, levette
fekete selyemsapkáját és kezébe gürte:

— Mi hozza ide, edes Chatelné? kérdő és
helyet mutatott neki.

— Bocsásson meg, hogy oly későn jövök
... már hét óra elmúlt... Beszélni akarok
önnel...

— Lucienne még nincs itthon... Látó

gatások, dolog, mit tudom én... nemsokára
itthon lesz.

— Éppen róla akartam önnel beszélni.

Chatelné kímélő tekintet vetett Augerra.
Talán még sohasem látott oly nyugodt, vidám-
komoly arcot.

— Egy pillanat mulva vége ennek a nyu-
galomnak, mondta magában.

— Örülök, hogy néhány pillanatig cseveg-
hetek önnel, kezdte Auger. Ön olyan okos asz-
szony, igazán, nem bókolok... oly fiatal és
csinos és még sincs érzéke a fölületesség iránt
és egy csomó oly dolog után érdeklődik, amit
szegény Luciennem lenéz...

— Igen, Lucienne...

Auger felkelt, odalépett egy üvegszekrény-
hez és óvatosan kinyitotta.

— Ön, nem, ön nem gunyolódik egy öreg
gyűjtőn... ön megérti a keresés és találás ap-
ró örömeit... nos, kedves Chatelné, ön egy
boldog embert lát...

Chatelnét hideg borzongás járta át.

— Igen, folytatta Auger, nézze ezt a kul-
csot. Rózsák között ime két titkos jel van raj-
ta... ez a gyűjteményem gyöngye... a
munka nem tökéletes finomsága... de ugy
mondják, XIV. Lejos maga készítette. Husz éve
tudok e kincsről, sok kézen ment keresztül,
míg megszereltem... türelmesen lestem, mint
egy vadász... Végre tegnapielőtt a legnagyobb
véletlen folytán.

— Hova tévedünk? — gondolta Chatelné,
— mintha itt kulcsokról volna szó.

Más oldalról kell megfogni a gyáralapítási mozgalmat, ha azt akarjuk, hogy végkép a vízbe ne essen. Szakembereket kell nevelni, még pedig nem egyszerű előmunkásokat, munkavezetőket, hanem a gyárak szervezésére és vezetésére alkalmas, intelligens technikusokat. Egy textilipari szaklap például azt mondja, hogy szövőiparunk azért nem terjed, mert nincsen elegendő textilmérnökünk. S a mi ebben az ipari szakmában hiányzik, az bizonyára egyebütt sincs bőviben.

S ha Arad ebben az alapvető munkában is részt kíván magának, a mely multjánál és forgalmánál fogva bizonyára megilleti, akkor mindent meg kell tennie, hogy Aradon az ország második technikai főiskoláját föllállítsák. Attól a tülekedéstől, a melyet egyéb városok a harmadik egyetemért folytatnak, mi elmaradtunk, s nem is szándékszunk közbük vegyülni. De ha Magyarország jövő ipara érdekében hatalmas technikus-generációra, s a második technikai főiskolára szükség van: ennek csak Arad lehet a predestinált helye. A megtörtént, sajnálatos balsikerek után ennek kivívását tűzze ki célul a város.

Aradmegyei ügyek a Házban.

(Határozat a kérvényekre.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 17

A hivatalos lap mai száma *Nem Hivatalos* részében közlésezi azokat a határozatokat, a melyeket a képviselőház július 28-án a Házhoz benyújtott kérvényekre vonatkozólag hozott. A kérvények sorában a következők vannak:

Nagylak község kérvénye a szemlakai alapítványi földeknek szentül nyilvános árverésen leendő eladása iránt. A képviselőház erre a következő határozatot hozta:

„A Ház a kérvényt a vallás alap birtokainak mindenkorai bérbeadásánál leendő figyelembevétel végett kiadta a vallás- és köznevelési ügyi minisztériumnak.”

Megpróbálta a beszélgetést más tárgyra terelni. Augert azonban nem lehetett a tárgytól eltéríteni.

— Látja, — mondá — mindenki a maga izlése szerint szerez magának boldogságot. Az én boldogságom ilyen boldogságok megszerzése s ha nagy küzdelmek árán diadalmasodom, tisztelettel és odaadással tekintek rájuk.

— Nincs ebben semmi önzés? — kérde Chatelné, valami átmenetet keresve.

— Azt hiszem, senkit sem bántok meg vele, — mondta Auger naiv csodálkozással.

— Nem, nem... De oly fiatal asszony, mint Lucienne... oly fiatal, szenvedélyes jellemű... azt hiszi, hogy ő megelőzi, úgy, mint ön, öreg vasnak a szemléletével?

— O, nem feledkezem meg róla... De jó, hogy emlékeztet, beavatom a titkomba.

Kinyitotta egy öreg butordarab fiókját.

— Itt van egy valódi öreg brosz... Mily helyt kijavítottam, feleségemnek adom ajándékkul.

Chatelné elvesztette bátorságát. Mily meszsze van ez a derék, különös ember a katasztrófától. Több mint egy negyedóra mult el a gyermekeségekkel. És Lucienne a robogó vonaton az örvény felé rohant.

Nagyobb szilárdsággal mondta most:

— Nem szenvedett Lucienne az ön akarata ellenére fájdalmat, csalódást?

— Lucienne?

Auger e kérdés egészen meglepte. Egy pillanattig gondolkozott, miközben még egyre a brosz figyelte, azután gyermeken, megnató meggyőződéssel mondta:

— Soha... Különbben isméri ő hozzá való

A július 28-án előterjesztett kérvények között volt a *kisjenői román népgyűlés* kérvénye „a népiskolai törvényjavaslatnak törvényerőre emelése ellen, annak a nemzetiségek és a román egyház- és nép jogait sértő tartalma miatt.”

A Ház a kisjenői kérvényt több, e tárgyra vonatkozó kérvénnyel együtt intézte el, a következő határozattal:

„Miután a népoktatás hazafias irányu reformja a Ház óhaját is képezi s a népiskolai törvényjavaslat mielőbbi tárgyalásra tűzéséről gondoskodni kíván, ezen kérvényeket *örvendeztes tudomásulvétel mellett* kiadja a közoktatásügyi bizottságnak.”

Az „örvendeztes” perzeze nem annyira a kisjenői határozatra vonatkozik, hanem Csongrád, Jász-Nagykun-Szolnok, Maros-Torda, Abauj-Torna, Békés-, Szatmár- és Nyitra-vármegyék föllataira, a melyek a népiskolai törvényjavaslat mielőbbi törvényerőre emelését kívánják.

Arad vármegye több más törvényhatósággal együtt a *tisztviselők szolgálati pragmatikájának* megalkotása iránt írt föl a képviselőházhoz. A Ház erre vonatkozó határozata így szól:

„Mint hogy a Ház a tisztviselők politikai függetlenségét, mint alkotmánybiztosítékot, mielőbb intézményileg biztosítandónak tartja, e feliratokat kiadja az öszkormánynak azzal, hogy azok tartalmát a tisztviselők szolgálati pragmatikájáról szóló és *mielőbb előterjesztendő törvényjavaslat* elkészítésénél vegye figyelembe.”

73 millió.

(A tulipánmozgalom esődjé.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 17.

A francia forradalom történetéről jegyzik fel, hogy amikor a jogaitól megfosztott, nyomorgó népben már szikrát vetett az az indulat, amely később a Bastille lerombolásához és XVI. ik Lajos lenyakazásához vezetett: akkor a nép tömegestől kereste a nyilvános mulatóhelyeket.

Mikor Magyarországon az Ausztriatól való

függetlenítés vágyában megfogamzott a tulipánmozgalom, a magyar ipar pártolásának lángja: ez a függetlenítési mozgalom is meghozta a maga hasonló jelenségét. Csakhogy ez a jelenség elszomorító szimptóma és arra vall, hogy nálunk a nagy fogadalmak kevés értéket jelentenek. A mi gazdasági forradalmunk első hónapjaiban hatalmas arányokban megnőtt — az Ausztriától való behozatal. A forradalmárok mulatni járnak — Bécsbe.

Egy leptársunk nagyon érdekes felfedezést tett a kereskedelmi statisztika legújabb kiadványában: azóta, hogy Magyarországon tulipánt viselnek, Ausztriából 73 millióval többet hoztak be, mint az előző évek hasonló időszakában.

Szalmatűz nálunk minden. Az volt a tulipánmozgalom is. Legfeljebb arra volt jó, hogy a hazafias frázisok nagykereskedői és öntendítő reklámdívak port hintsenek a nemzet szemébe és a nagy nemzeti tőkét maguknak kamatoztassák. Jól mondja íróársunk, aki elsőnek bön-gészte ki az idei első felév áruforgalmi statisztikájából a megdöbbentő adatot, hogy ilyen volt a mi virtusunk mindig. Hangosak vagyunk és bolondulunk a jelszavakért. Szép frázis elveszi az eszünket — egy napra. Holnap már nem vesszük komolyan.

Eskü, becsületszó, fogadalom, minden kapható tőlünk szép és nemes cölök szolgálatában. Csak energia és komoly akarás nem. Így volt ez most is. A nagy tulipánmozgalom, melyért Luegerék újabb bemaurozással fenyegették Magyarországot, eredményezett egy Fedák-kabaretet, egy Fedák-gyűszűvásárt és 73 millió behozatalt többletet Ausztriából. Nem lendült fel semmi, legfeljebb a nemzeti diva csipke-aisója lebbent fel valamivel magasabban, mikor leugrott zengő automobiljáról, hogy hazafias hévvel és hamis mosolylyal valódi osztrák gyűszűket áruljon Magyarhon megmentésére.

És tényleg, az eredmény mutatkozik is. A tulipánkert javára összegyűlt pénzek hováfordításáról még nem tudunk ugyan semmit, ipari fellendülést ugyan még nem látunk, de megvan a vigasztalásunk: a szeretett testvérállamból 73 millióval több értékű árut hoztunk be, mint a tulipánmozgalom előtt.

érzelmeimet... és boldog, ezt bizonyosan tudom.

— Háromszorosan vak... gondolta Chatelné, miközben kétségbeesetten tapasztalta, hogy lehetetlen ebben a nyílt lélekben gyanút kelteni. Így nem mehet tovább. Ha ennyire hiányzik a kíváncsiság, súlyosabb fegyverhez kell nyulnom.

Auger e közben visszanyerte teljes nyugalmát és egy óraalaku bájos kis lakatot vett elő.

— Hogy az ember kinyithassa, a mutatót bizonyos órára kell igazítani... így... ugye bájos?

Suzanne Chatel türelmetlen lett. Ez a férj csakugyan roppant naiv. Előbb még Luciennek okolta, most, ennek a szinte ostoba bizalomnak a láttára igazat adott neki. Ki tudja, talán jól cselekedett a barátnéja, mikor viharos szívét ebből a halálos környezetből, ebből a fojtó légkörből, ahol meleg érzelmenek helye nincs, kiszabadítani próbálta.

Mikor minden abbéli próbálkozása, hogy a fájdalmas hirt kiméletesen közölje, hiábavalónak bizonyult, felkelt, a zavartan rátekinző Augerhez lépett és megfogta kezét.

— Szegény barátom, minthogy nem akar megérteni, bénytelen vagyok világosabban beszélni. Lucienne...

E pillanatban megszólalt a csengetyű. Chatelné elhallgatott. Egy pillanat mulva reszketés fogta el, mikor Luciennt belépni látta. Még zavart volt egy kicsit, de uralkodott érzelmein és férje nem vett észre semmit. Szemével még mindig a multban révedezve, azt

sem látta meg, hogy felesége utazóruhában van.

— Mily későn jött, mondta neki!

— Nem jöhettek előbb, felelte röviden...

— Jó, jó, csendesítette Auger s nem kérdészködött tovább, óvatosan lezárta drága tüveg-szekrényét. Különbben — tette hozzá udvariasan — kedves társaságban voltam, nem panaszkodhatom...

Lucienne Suzannenak nyakába borult s öszsze vissza csókolta.

— Egyedül hagysz bennünket egy pillanatra, barátom? kérdezte férjétől.

Auger egykedvűen beleegyezett, köszönt Chatelnének s elhagyta a szobát.

— Te... te... tört ki Suzanueból. Epen jókor jöttél... Mikor minden előkészületek sikertelen volt, brutálisan a szemébe akartam vágni az igazságot. De mi történt?... Azt hittem, már elutaztál... Hál'istennek, még nem történt meg.

— O édesem, mondá Lucienne, különös az élet... Négy óraker minden el volt határozva... öt óraker Louisa voltam, aki várt... Lelkesedés, esküvések, elragadtatás... isteni volt.

— Mindig szeretni fogjuk egymást?

— Örökre.

— Nem bánsz meg semmit? Rád bízom életemet...

Felelet helyett megcsókolt... Kocsin elrobogunk... az állomásra érünk... mint egy mámorban voltam... Nem volt más akaratom, csak az övé... szegényt sem éreztem, mint először gondoltam... boldog voltam... minden mintha megváltozott volna

A császár kenyerén. Szöknek a katonák.

(A rossz bánásmód áldozatai.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 17.

Csak nemrég irtunk egy szegény baka öngyilkosságáról, a ki az elviselhetetlen bánásmód s a káplár gorombáskodása miatt leugrott a nagyváradi kaszárnya omeletéről. Most, néhány nappal az öngyilkosság után, ugyancsak Nagyváradról arról értesít tudósítónk, hogy az odavaló kaszárnyából három ujonc a nehéz, elviselhetetlen bánásmód miatt megszökött. Ugyanekkor érkezik szegedi tudósítónk jelentése egy ottani közlegény szökéséről.

Megdöbbenő jelenség ez. Ezek a szerencsétlen emberek nagyon jól tudják, mily irtóztató büntetés vár rájuk ezért, de szöknek, kétségbeesetten menekülnek sorvasztó börtöncellákba vagy a halálba inkább, semhogy végig bírják küzdeni a keserves háromszöndő kálváriáját. Pedig még alig néhány hét telt le a hosszú három esztendőből.

A nagyváradi honvédszázalaktanya regrutája volt Daróczy Pál, a ki úgy érezte, hogy sohasem fog beletörődni a szép huszárséletbe. Elkieseredését még jobban növelte főlebbvalónak komisz bánásmódja. Tegnapelőtt Daróczy végrehajtotta azt a tervét, a melyet régebben elhatározott, hogy tudniillik megszabadul a kaszárnya gyilkos falaitól.

Egy alkalmas pillanatban, hajnalában, még az ébresztő előtt átvette magát a kaszárnya udvarának kerítésén és kétségbeesett futással nekiiramodott a mezőnek. A laktanyában nem sokára észrevették a szökést, üldözésére is indultak a szerencsétlen szökevénynek. Tegnap délelőtt akadt rá egy nagyváradi ember, Csizmadia Imre, a ki Urögd községből kerékpáron jött hazafelé, mikor az utfélen, egy kukoricás szélén megpillantotta a bujkáló, katonaruhás fiút. Csizmadia beszégetésbe eredt vele. Kérte, hogy menjen vissza ezredéhez, majd csak beleszokik és nem lesz az olyan borzasztó, mint így, ha elfogják, a börtön.

körülbírtam . . . Beszállunk. Ez a szabadság, gondoltam, most kezdődik az életem . . . Mi a konvenció a boldogság mellett?

Sajnáltam az elégedetlenekeket, az ostobákat, kik nem mernek fellázadni, sorukat a saját kezükbe venni . . . S mikor kényelmesen elhelyezkedtem, mosolyogva s bizottsággal kérdezte tőlem:

— Jól érzed magadat?
— És remegés fogott el.
— Ha elgondolom, hogy te vagy örökre az ur fölöttem . . .
— Természetesen.
— Igazán? Örökre?
— Te kis bohó!

A kocsi lökést kapott, bejött a kalauz, kérte a jegyeket. Louis odanyújtja neki, de valahogy elejt . . . szinte tréfából utánuk nyulok, felemelem, megnézem . . . O Suzanne! . . . Én örökkévalóságról beszéltem, örökös fogadkozásokot tettem . . . Louis okosabb volt, tértijegyeket vett . . . Valami megszakadt bennem, kiugrottam a kocsiból, elfutottam, nem törődtem hívásával, örültem megütközésén . . . Podgyászom Londonba megy . . . de én itt vagyok és . . . nem utazom.

— Egész regényedat átélted e pillanatban. Annál jobb.

Az átélt izgalomtól még megrázva Lucienne ideges nevetésben tört ki.

— Oh, ha elképzelem, hogy egyedül maradt a kocsiban, mert ki már nem szállhatott, és nem érthette, mi történt velem. Hol lehet most? . . . Tán Amiensnél . . . Milyen nevetéses lehet . . . Térti jegyét nemsokára felhasználhatja.

— Inkább felakasztom vagy elemésztetem magam! — mondta a szökevény.

Csizmadia erre biciklijével tovább ment és az ürögdi csendőrségnél feljelentette az esetet. A csendőrség rövid keresés után rá is akadt a dezertorra, kit elfogtak és átadták az ezredparancsnokságnak.

A másik szökevény Burle János, a tűzreklől ugrott meg. Valami uton módon a rakárba jutott, a honnan kilopta civil ruháját, azután átöltözött, kiugrott a kerítésen és elszökött.

Alig indult el a patrol Burle János keresésére, már újabb szökés híre terjedt el a kaszárnyában. Frank Béla budapesti illetőségű regruta a Vilmos-huszároktól szökött meg a délelőtti folyamán. A szökevényeket az őrzőtok Nagyvárad környékén mindenütt keresik.

A szegedi 46. sz. laktanyából egy fiatal baka, Rozsi József közlegény hétfőn délután fél három órakor eltávozott s azóta nem tért vissza. Rozsi a második századnál szolgált s minden főötöse meg volt vele elégedve, mert Rozsi jó katona volt. Ezért nem is tudják, hogy mi készíthette a szökésre. Az idén márciusban vonult be önként. Apja, Rozsi János déli gyümölcskereskedő, Szegeden lakik, de ő sem tud fia hollétéről. Reiner Károly századparancsnok jelentést tett a katona szökéséről a rendőrkapitányi hivatalnak is, a mely szintén elrendelte a szökött katona körözését.

Ha elfogják őket, sőtét, nehéz árisom vár rájuk. De azért ők szöknek, egyre szöknek, mert az a rövid út, amely a kaszárnyától a börtönig vezet, enyhíti azokat a testi-lelki fájdalmakat, a melyeket a katonasíet olt eme szerencsétlen, tragikus sorsu fiatal lelkembe. Az a rövid út legalább szabad, a börtön terhes, de a kaszárnya embernek elviselhetlen.

Egy örült leány tragédiája.

(Leugrott a vonatról.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 17

A Szatmár és Nagyvárad között közlekedő délutáni személyvonat utasai tegnap izgalmas jelenetnek voltak szemtanúi. A vonaton utazó egyik leányon ugyanis hirtelen téboly tört ki, s dacára több utitársa minden erőfeszítésének, a szerencsétlen leány egy örízetlen pillanatban levetette magát a vonatról és súlyosan megsebesülve terült el a sínek mellett levő árokban.

Deák Flóra — így hívják a szerencsétlen hajadont — Nagyváradra akart utazni ottani rokonainak látogatására. Az egyik III. osztályú fülkében foglalt helyet és egy darabig nyugodtan ült helyén s vigán beszélgetett vele szemben ülő utasok egyikével. Egyszerre csak hirtelen minden átmenet nélkül felugrott s rámutatva a kocsi sarkában ülők egyikére, így kiáltott fel:

— Ez az oka, hogy nem áll meg a vonat.

Utitársai meglepődve tekintettek a leányra, akinek hirtelen kigyultak szemel s kezelt magásra emelve kiabált:

— Állítsák meg a vonatot, haza akarok menni, nyomorultak, ne pusztítsatok el, engedjétek ki.

Hirtelen kiugrott a fülke ajtaján s gyors mozdulattal közeledett a kocsi ajtaja felé. A többi utas azonban rosszat sejtve, utána ment a leánynak, a kit éppen abban a pillanatban kaptak meg lábánál fogva, a mikor az a nyitott ajtón keresztül le akarta magát dobni a vonatról.

Orlási dulakodás keletkezett. Az örült leány mindenáron ki akarta szabadítani magát a megmentők kezeli közül s ez egy kevésbé ör-

zött pillanatban sikerült is. Belekapaszkodva a kocsi hágsójába, egy órlásit rántott magán, a mitől a két megmentő megtántorodott s Deák Flóra a következő pillanatban fejfel esett a robogó vonatról a pályatestre. Esés közben még hallani lehetett a leány hangját.

— Haza akarok menni, hagyjatok . . .

A szomszédos II. osztályu kocsi egynéhány utasa látva a történetet, gyorsan megrántotta a vészféket, mire a vonat pár pillanat múlva megállott. Deák Flórárt úgy találták aztán vérbe-fagyva az uttest mellett.

Véletlenül a vonaton utazott Turó Manó dr. karcagi orvos, a ki nyomban bekötözte a leány súlyos, de nem életveszélyes sebeit, ekkorra azonban már oly mértékben tört ki a téboly a szerencsétlen, hogy meg kellett költözni. A boldogtalan leányt ugyanezen vonattal Nagyváradra szállították s ott az emekórházban helyezték el.

A szerencsétlen Wertheim-szekrény

(Betörés Borossebesen.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 17.

Aki egyszer megégette a kezét, — így mondja a közmondás, — az vigyáz a tűzre. Mian pedig minden tételt egy-egy kivétel erősít meg, a fenti tételt egy borossebesi eset erősíti meg. A borossebesiekkel ugyanis ezutal másodszer történik meg, hogy meglepően azonos körülmények között elrabolnak tőlük egy-egy Wertheim szekrényt. Borossebesi tudósítónk jelenti:

Szerdára virradó hajnalban érdekes betörés történt Borossebesen. A Felső-fehér körös ármentesítő társulat betörésmentes pénzszekrényét ismeretlen tettesek elrabolták. A pénzszekrény a társulat irodájában, a járásbírósi épületében volt elhelyezve. A betörők hajnalban kocsin jöttek az épület elé. Minden valószínűség szerint már előzőleg alaposan kitanulmányozták a terepet, mert meglepő biztonsággal tudták, hogy melyik ablakon lehet az irodába bejutni. Az ablaküveget teljes csendben benyomták, behatoltak az irodába s a meglehetősen súlyos pénzszekrényt, melynek elmozdításához legalább három ember szükséges, minden zaj nélkül áttemelték az ablakpárkányon, azután pedig kötelekkel leeresztették a kocsiba.

Az egész manipuláció teljes sötétben történt. A betörők nagy nyugodtsággal dolgoztak s mikor elvégezték kis játékaikat, felültek a kocsijukra és elhajtottak Apateleik felé. Sem az éjjeli őr, sem a járásbírósi épület szomszédjaiban levő lakók nem vettek észre semmit. Még jószerecsse, hogy a Wertheim-szekrényben nem volt, csak 68 korona készpénz, meg egy csomó kötvény és takarékpénztári könyv, melyek ugyan nagyobb értéket képviselnek, de amelyeknek a betörők nem vehetik hasznát. A betörést kora reggel, a mint észrevették, bejelentették a csendőrségnek, mely erőlyesen nyomozza a vakmerő tetteseket. Mivel azonban a kocsinyomon kívüli semmi támpontja nincs a nyomozóknak s mivel a kocsi nyom csak az országutig vezet: egyelőre nincs sikere a nyomozásnak.

Érdekes, hogy mintegy harmadfélt esztendeje teljesen hasonló körülmények között a főbírósi épületéből emelték el egy Wertheim-szekrényt, mely ugyancsak az ármentesítő-társulatjdonát képezte. Apateleik különben is híres arról, hogy ott kocsikon járnak a betörők s a téli elején is kocsikon követték el a legtöbb kőnafosztogatást.

Állatok és emberek.

(Párhuzamok egy agrár paradicsomból.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 17

Magyarországon az állati táplálkozásra szolgáló marhasó ára 100 kg.-ként hat korona. Ellenben annak a sónak, mely az emberek táplálkozására van szánva, 100 kg.-ként tizenhét korona, vagyis a marhasó árának háromszorososa.

Az állategészségügyi szolgálat államosítva van, az állatok becses egészsége felett tisztességesen díjazott, nyugdíjkeres államhivatalnokok őrködnek. Ellenben a közegészségügyi szolgálat nincs államosítva, a körorvosok nem államhivatalnokok, nyugdíjuk nincs, díjazásuk nyomoruságos és nagyszámu körorvosi állás betöltésén.

Lótenyészési célokra az állam évente 6 és fél millió koronát fordít, mert ettől függ a jövőendő lógeneráció minősége. Ellenben tanítóképzésre az állam évente csak 21 millió koronát fordít. Igaz, hogy ezektől csak a jövőendő emberi nemzedék színvonala függ.

Tilalmi időben, tehát párzás idején vadakra vadászni és halakat fogni nem szabad. Ellenben arról nincs törvény, hogy a nők a terhesség ideje alatt, vagy legalább a születést megelőzőleg és követőleg bizonyos időközben az ipari és mezőgazdasági üzemekben a munkától eltávolítsanak.

Állattenyésztési célokra az állam az 1906. évi költségvetés szerint 25 millió koronát fordít. Ellenben munkásvédelmi és munkásügyi (?) célokra nem jut több, mint 12 millió korona.

Az állami mentelepök szabályzataiban meg van határozva, hogy azon istállóknál, hol a mének el vannak helyezve, mily terjedelműek legyenek és hogy a higiéniai követelményeknek meg kell feleljenek. Ellenben sehol sincs oly törvény, vagy rendelet, mely eltiltana azt, hogy a mezőgazdasági cselédek közül ne lehessen több családot egy szobába összehúszolni.

Az állam a hasznos háziállatoknál minden módon előmozdítja a szaporodást. Ellenben az emberek körében elűri, sőt közegei útján védelmébe veszi a prostituciót, mely a szaporodásnak legnagyobb akadálya.

Az állam állategészségügyi rendszetre és járványok elfojtására 11 millió koronánál többet fordít. Ellenben a közegészségügyi járványrendszert kénytelen megelégedni 850.000 korona dotációval.

Az állatkinzás kihást képez és büntetés alá esik. Ellenben a gazda ütheti a cselédjét, a mester cibálhatja inasa haját vagy fülét, az így okozott testisérítés, ha nyolc napon belül gyógyul, a fegyelmi jog körébe esik és nem büntethető.

Igy írja ezt Szende Pál a „Munka Szemléjében”.

Öngyilkosság tiz krajcárért.

(Tíz éves életunt.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, augusztus 17

Egy tízéves gyermekleánya ma Budapesten felakasztotta magát és mikorára észrevették, már eszméletlen állapotban volt. A kórházba vitték, ahol talán még visszaadhatják az életnek, amelyet még nem ismert és talán ezért is akarta eldobni magától...

Gedei Balázs napszámos Sziv-utca 10. szám alatt lévő lakásán lakik családjával. Ő maga napközben munkában van és így a kis gyermekekre az anyjuk vigyáz. Tegnap délután az anya észrevette, hogy a fiókjából hiányzik tíz

krajcár és gyanakodva kérdezte meg kis leányától, a tíz éves Erzsikótől:

— Nem te vetted ki a zsebemből a pénzt?

A gyerek gyanus zavarba jött és az anyja tovább faggatta. De a gyermek konokul tagadott mindent. Az anyja megfenyegette:

— No várj! Ha nekem nem akarsz bevallani, majd bevallod az apádnak, ha hazajön!

A gyermek megszeppent. Ugy látszik, volt oka félni ettől a vallatástól.

Kisomfordált a szobából és nem is mutatkozott többet. Behúzódott a ház egy félreeső részébe.

De a kis testvéröccsének feltűnt, hogy olyan sokáig marad oda. Figyelmeztette az anyját, aki aztán utána is ment. Belülről kínos nyöszörgés, hörgés hallatszott. Betörte az ajtót és ott találta a kis gyermeket egy szál kötéllel lógva. Az ajtó kilincsére akasztotta föl magát.

Gyorsan a mentőket hívták persze, de ezek sem tudták életre ébreszteni már. Átvitették tehát a Rókus kórházba, ahol csak ma reggel jött eszméletre. Megpróbálták kihallgatni, hogy miért követte el borzasztó tettét, de a gyermek összeszorította az ajkát és hallgatott. Egy szót sem akart vallani.

De biztosra vehető mégis, hogy a büntetésből való féltelmében követte el az öngyilkosságot, mert már több ízben rajtakapták a lopáson és ilyenkor persze mindig meg is büntették erőlyesen. A legutóbb is, a sziv-utcai elemi iskolából, amelynek harmadik osztályába járt, átjött az iskola szolgálója és megkérdezte, hogy nem hiányzik-e pénzü, mert a kis leány feltűnően osztogatja a pénzt a többi gyermekeknek. Kiderült, hogy tíz koronát lopott el az anyja pénztárcájából.

Gyermekrabló apa.

(Aki a saját lányt rabolja el.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, augusztus 17.

Fleischmann Fülöp, ószeres, — amint budapesti tudósítónk jelenti, — régóta rossz viszonyban élt feleségével. A vörös szakállu ószeres bármilyen előzékenyen és jól bánt is a feleségével, sehogys tudta megnyerni felesége tetszését és szeretetét.

Az asszony hidegsége annyira elkésértette Fleischmann-t, hogy az üzletével sem igen törődött és a megelégedés és jólét után a szűkség és nélkülözés köszöntött be a boldogtalan házaspárhoz.

Az asszony még jobban elhidegült és még jobban utálta urát és egy szép napon a boldogtalan férj arra ébredt, hogy felesége otthagyta, elszökött tőle és magával vitte kicsiny gyermekét is.

A vörös ószeres szerette a feleségét, de még jobban szerette egyetlen kis fiát. Minden nap elzarándokolt felesége anyjához az Aradi-utca 28. szám alá és sirva könyörgött, hogy jöjjön vissza felesége hozzá és hozza vissza gyermekét is. Könyörgése azonban süket fülekre talált.

A minap végre végzetes tette határozta el magát. Fellopódzott felesége lakására, felkapta gyermekét és rohant lefelé a lépcsőknél. Elrabolta saját gyermekét. A kis gyermek hiányát hamar észrevették. Az anya kétségbeesett kiáltására a lépcsőházban feltartóztaták a fiával menekülő ószerest, aki kétségbeesve lopakodott kiszabadulni a feltartóztató karok közül, de ez nem sikerült.

Az anya utolérte. Követelte férjétől a gyermeket. A férj nem adta. Erre az asszony erőszakkal akarta elvinni a gyermeket — az sem

sikerült. A férj folyton azt hangoztatta, hogy felesége is jöjjön vissza hozzá, hogy a gyermeket azért viszi el, hogy a megszakadt viszony megújuljon közte és felesége között. Az asszony a szelíd hangokra már-már megindult, amikor megjelent dühtől vörösen az anyós. Tíz körmét a boldogtalan apa arcának szegezve úgy köpte a nyálat és a szót, mint egy tűzhányó a lávát és a hamut.

A közönség a veszekedésre egyre nőtt. A szegény ószeres a feleségére való tekintettel végre engedett, s gyermekét megcsókolva, visszaadta anyjának és sirva hagyta el a házat, a hol kicsiny gyermekét erőszakkal tartják vissza tőle. A kín és elkeseredés azonban annyira erőt vett rajta, hogy az Aradi utcán végigmenve hangosan zokogott és folyton azt hangoztatta, hogy ha az asszony és gyermek hozzá vissza nem térnek, öngyilkos lesz, mert a magányt és szeretetlenséget tovább nem bírja elviselni.

Ilyen egy darab élet.

Intimitások az angol királyról.

Gibraltártól a Népszínházig.

(Kolera a walesi herceg yachtján.)

Arad, augusztus 17.

A friedrichshofi találkozás újra a túálissá teszi az angol köztársaság koronás fejének VII. Edvárd-nak rokonszenves személyét. Az angol király azok közül az uralkodók közül való, akiknek személye mindenkit érdekel, még walesi herceg korából. Mert a walesi herceg igen érdekes személyiség volt: Európa legfelsőbb tisztségeinek első viveurje.

Albert Edvárd walesi herceg — ez volt az angol király neve trónörökös korában — tudott élni és értett hozzá, hogyan kell a milliókat okosan elköteni. A walesi herceg sosem katonáskodott. Ugy élt, mint egy lord és pénzkirály egy személyben és barátait is a lordok és a pénzkirályok sorából válogatta. Az utóbbiak közül különösen Rothschild James báróval élt benső barátságban és a londoniak még ma is emlékeznek, hogy Nagy-Britannia trónörököse a Rothschild-bankház főnökével közösen kocszított ki a Hyde Parkba és közösen látogatták a Derby-versenyeket.

De nemcsak a londoni, a párisi Rothschild-nak is jó barátja volt Albert Edvárd. A Szajnaparti metropolit gyakran kereste föl Viktória királynő fia, persze sokkal gyakrabban inkognitóan mint teljes neve alatt. Osmeretese a walesi herceg párisi cécói, amelyek legnevezetesebbje a Hotel des Ambassadeurs-ben adott banket volt. Ennek a fejedelmi banketnek elnöke, a pecsenyék pecsenyője az utolsó fogás volt, amikor is óriási ezüst tálcán egy ósmert párisi színésznőt szervíroztak, mint a legpompásabb sültet szokták piros pozsgáson minden fölösleges lepel vagy takaró nélkül.

Párisban lett különben az angol trónörökösből a divat királya. Ott merítette az inspirációt, amellyel a legizéesebb ruhadarabokat komponálta. Tudvalevőleg a színes divatmellények is az angol király kompozíciójából származnak. Itt azonban már az európai férfivilág kénytelen volt egy kis koncessziót tenni VII. Edvárdnak. Amikor ugyanis ő felsége a színes mellényeket divatba hozta, már oly tekintélyes emponpontja volt, hogy a mellénye legalsó gombját nem szívesen csukta be. És azóta minden divatfi, a deszkasoványságu is, mellénye legalsó gombját nyitva hordja. Elvégre ez a legkevesebb, amit Európa férfiai az angol királyért tehetnek.

Kedves Párisától csak egyszer fosztották meg az angol királyt, 1900 ban — még walesi herceg korában — nem látogathatta meg a párisi világlálmást. Édes anyja, Viktória királynő tiltotta meg, akit a párisi élelapok akkoriban igen gonosz karrikatúrákban mutattak be olvasóiknak.

De téved, aki azt hiszi, hogy Nagy-Británia és India trónörököse csak Párisban hódolt a szerelem gyönyöreinek. Köteteket lehetne írni a walesi herceg szerelmi kalandjairól szárazon és vizen, az öt világrész minden tájékán.

Vagy huszonöt év előtt a *Victoria and Albert* jachton (az angol királynő és férje luxus-hajóján) tett kényeztetést a trónörökös. A Földközi Tengeren hajózázott a Viktória and Albert. Előkelő társaság vette körül a trónörökös, többek közt egy tábornok és husz éves leánya, a szőke *Ellen*, aki — mire nem képes egy májusi ut a Földközi Tengeren — kegyelbe fogadta a lovagias trónörökös. A trónörökös nem is vetette meg bájos honfitársnőjét, amíg csak a fedélzeten észre nem vett egy másik honfitársnőt, a nem egészen husz éves, de annál bujább szépségű *Miss Maudot*. A walesi herceg, mint egy jó trónörököshez illik, szívesen megosztotta volna szerelmét *Ellen* s *Maud* közt, de ez egyáltalán nem volt inyére *Maud*nak és miután ő volt az újabb szerelem, *Ellen* partra kellett szállítani.

De hogy? Ez volt a kérdés. A Viktória and Albert Gibraltár előtt vetett horgonyt, amikor *marques of Taviston*, a walesi herceg jó barátja hirtelen veszedelmes kolera-betegnek érezte magát. A hajó orvos, a walesi herceg egy másik jó barátja *marques of Taviston*-en nyomban konstata a kolera nostrast és a hajót mindenkinek el kellett hagynia, *Ellen*nek is, tábornok papájának is. A legénységen kívül csak az orvos, a „beteg” *marques*, a walesi herceg és — *miss Maud* maradt a hajón.

De az ártatlan tréfa majdnem állásába került *lord Seymour*-nak, Gibraltár kormányzójának. Amint ugyanis Londonban megtudták, hogy a trónörökös jachtján kolera ütött ki, a királynő elnöklété alatt azonnal minisztertanácsot tartottak és *Palmerston* miniszterelnök erőlyesen követelte *Seymour* lord lemondását, mert az a gyanus hajó utasait partra hagyta szállni és a gyanús hajót is tovább bocsátotta. A komoly ügynek egy hosszú sürgöny vetett véget, amelyben a walesi herceg *Palmerston* miniszterelnöknek megmagyarázta, hogy miért is ütött ki a kolera a Viktória and Albert fedélzetén.

Az angol lapok is megnyugtatták a közvéleményt. Elmondták, hogy a kolera tulajdonképpen a walesi herceg egy sikerült tréfája volt, amit azonban nem hitt el sem Német, sem Franciaország. Ezek konokul állították, hogy a kolera igazi és a perfid Anglia csak utólag találta ki a tréfát, hogy így tengeri kereskedelme kárt ne szenvedjen.

A nyolcvanas években Budapesten is megfordult a walesi herceg. Megfordult a *Nemesi Kaszinóban* és a *Blaue Katz* című hírhedt Király-utcai mulatóhelyen, sőt a Népszínház kullszái sem voltak ösmeretlenek őfensége előtt, aki lelkes bámuloja volt *Pálmay* Ilkának.

Barna Izsó, aki most jeles karmestere a Népszínháznak, akkoriban karénekes volt. Egy este a kullszák mögött gyanutlanul várta a harmadik felvonást, amikor valaki hirtelen hátára kapaszkodik.

— Az istenért, meg ne mozduljon — szól németül a hátán lévő uriember.

És *Barna* Izsó nem moccant. Két percig állt, mint a cövek, akkor pedig hatalmas hátról lekuszott a walesi herceg.

Ilyen urat rejtett akkor a kórista háta. A kóristából azóta különben karmester, a walesi hercegből Anglia királya és India császára lett. De azért megfedekezett róla, hogy *Barna* Izsónak egy térdszalagrendet küldjön.

Diplomata.

Hamistanú-gyár Aradon. Rokonok harca.

(Ki a gazember?)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 17.

Arad egyik legforgalmasabb utcájában virágzó üzletet vezet egy ember, aki az isten kegyelméből mindeddig elkerülte a jól megérdemelt fogházat. Ez az ember, kinek lelkiismeretéhez tönkretett életek vádja és különféle büntettek szennye tapad, emelt fővel merészel az utcákon járni, merészkedik tisztességes emberek társaságát jelenlétével megméltelyezni. Ez az ember *Deutsch* Izidor aradi ékszerész, az aradi hamistanu-gyár vezetője és tulajdonosa.

Nem tréfa, hanem komoly valóság, hogy ez az ember üzletszerűen foglalkozik a hamis tanuzásra való rábírással, hamis tanuk bérelésével. Ezekre a tanukra szüksége van neki saját bűnügyeiben, melyek állandóan dolgot adnak az aradi büntetőbíróknak. Ezidőszertint 19 bűnpörré van már lapstromozva az aradi királyi ügyészségnél. Zsarolás, sikkasztás, család és orgazdaság gyönyörű változatosságban tartikják egymást a *Deutsch* Izidor nevével kapcsolatban. De jaj annak, aki erről az emberről valami „diffamálót” merészel állítani. Ő, a félelem és gáncs nélküli lovag, talált Aradon egy ügyvédet, aki elvállalja azt a feladatot, hogy tisztára mossa őt a világ előtt. Es *Deutsch* Izidor nyilatkozik és pöröl. A feljelentéssel ugyan eredmény nélkül valók, de ez neki mindegy. Epen az elmúlt hetekben tett feljelentést, hogy e lap hasábjain őt, az ártatlant, folyton üldözik és rágalmazzák; s épen a napokban utasította el az aradi kir. ügyészség e tárgyban a vád képviselőjét. Az ügyészség tudja, hogy mit csinál s tudja, hogy miért nem vállal közösséget abban az akcióban, amely a *Deutsch* Izidor régen elvesztett becsületének megtalálására indított. Mert már *Kálmán* királyunk megmondotta, hogy ami nincs, arról szó ne essék.

Allig van két hete, hogy *Deutsch* Izidorról megirtuk, hogy meg akarta zsarolni *Bartha* Ferenc országgyűlési képviselőt. Miután azonban a szépen kifőzött trükk nem sikerült, s a kitűnő ur bajba került: gyorsan elindult hamis tanukat keresni. Hogy ez sikerült-e neki, nem tudjuk. Annyi azonban tény, hogy két aradi uriember felháborodva utasította vissza a galád ajánlatot. Meglehet azonban, hogy *Deutsch* Izidornak mégis sikerült néhány tág lelkiismeretű egyénnel megkötnie az alkut. Ez azonban nem első ilyen esete ennek az alaknak, mert megtörtént, hogy egy lefolytatott bűnpörben hamis vallomás alapján menekült meg a fogháztól. Ha véletlenül pörölni volna kedve *Deutsch* Izidornak, ám tegye meg: mi nem hamis tanukkal fogjuk igazolni, hogy a dolog megtörtént.

Ma ar aradi királyi törvényszék előtt ismét érdekes tárgyalása volt *Deutsch* Izidornak. Ő volt a panaszos, de a meghozott ítélet mégis azt jelenti, hogy végre valahára kiközösítik ezt az egyént a tisztességes emberek társalmából, melynek egymaga több kárt okozott, mint egy szervezett gonosztevő-banda.

A tárgyalásról, annak előzményeiről és a

kullszák mögött történt dolgokról a következő tudósítást adjuk:

Még régebben történt, hogy *Deutsch* Izidor nagyobb értéket képviselő ékszer adott bizományba sógorának, *Schwimmer* Albertnek, akinek a Szabadság-terem van ékszerüzlete. Később egy családi perpatvarból kifolyólag megszakadt a két sógor között a jó viszony s *Deutsch* visszakövetelte a bizományba adott áruk el nem adott részét. A visszaszolgáltatás meg is történt, még pedig olyanformán, hogy *Deutsch* az egyik üzleti könyvben minden egyes tárgy átvételét külön-külön aláírásával jegyezte meg. Kevéssel az átadás után azonban elhatározta, hogy boszut áll a neki nem tetsző *Schwimmer*-en. Kaptá magát és két aranylánc értéke erejéig sommás pört indított sógora ellen.

A polgári pör során *Schwimmer* az üzleti könyvben látható aláírásokkal igazolta, hogy ő a szóban forgó láncokat átadta *Deutsch* Izidornak. Ennek sem kellett több. A kifogás éppen kapóra jött: feljelentette sógorát azon a címen, hogy a könyvben hamisította a szóbanforgó aláírásokat.

Megindult a büntető pör, melynek első tárgyalásán bemutatták az állítólag hamisított könyvet is. De már ekkor némi apró kellemetlenség érte szegényt, ártatlan *Deutsch* Izidort. *Vannay* János ügyvéd, ügyészi megbízott ugyan is letakarta a könyvet s csak az aláírásokat hagyva szabadon, megkérdezte *Deutsch*ot, hogy megismeri-e a hamis aláírásokat?

— Hogyne! — felelte ez.

— Hát mutassa meg!

Deutsch odalépett a könyvhöz és — nem tudta megmutatni, melyik aláírást tartja hamisnak. Kérte azonban, hogy irásszakértőket hallgassanak ki, azt remélvén, hogy talán ily módon sikerül rászüntetnie a sógorára a hamisítást. A szakértők, *Szathmáry* István és *Almássy* T. Pál tanárok azonban kijelentették, hogy a szóbanforgó aláírások teljesen azonosak a többiekkel. Tehát valódiak. *Deutsch* Izidor azonban nem olyan ember, akit ilyen apróság zavarba hoz. Tanukra hivatkozott, még pedig nevére és ennek öccsére, *Altschul* Béla nyomdászra:

A megértendőkhöz szükséges tudni, hogy *Deutsch* valóféiben van a feleségétől, aki azonban még most is szereti a kiváló férfit, akitől egy gyermeke is van. *Deutsch* minden büntetőper tárgyalásakor azzal szokta kecsegtetni az asszonyt, hogy visszaveszi, ha kedvezően vall. Aki utánanézt, láthatja, hogy *Deutsch* Izidor legtöbb bűnpörében *Deutsch* Izidorné szerepel koronatanuként.

A mai tárgyaláson tehát megjelent a feleség és vallott, mint a karikacsapás. Elmondta, hogy *Schwimmer* egy éjjel hozzá vitte fel a szóbanforgó könyvet s előtte és öccse előtt hamisította meg azt. Ő még figyelmeztette is, hogy a hamisításnál használt tinta sötétebb, mint a másik.

A következő tanu, *Altschul* Béla azonban szenzációs fordulatot adott az ügynek. Elállott és a következőket mondotta:

— A nővérem felkeresett a nyomdában és rá akart venni, hogy valljam én is azt, amit ő. En azonban az egész dologból nem tudok semmit és nem akarok hamis vallomást tenni.

Erre a kijelentésre nagy kavargás támadt. *Deutsch*né felpattant és vitatkozni kezdett *Altschull*-al, aki azonban nem hagyta elalkudni a becsületét. *Deutsch* Izidor pedig arra használta fel a zavart, hogy telefonált a neje üzletvezetőjének: jöjjön azonnal kocsin a törvényszékre.

Természetes, hogy *Deutsch* ur ezt nem céltalanul tette. Allig érkezett meg az üzletvezető,

Deutsch tárgyalni kezdett vele, megmagyarázta a tényállást és kétszáz koronát meg egy értékes ékszerrel ígért neki, ha vallomást tesz Schwimmer ellen. Az üzletvezető úgy tett, mintha ráállott volna az alkura, mihelyt azonban Deutsch bement a tárgyalóterembe, — ő megsebhőtt a törvényszékről. Deutsch ezalatt bejelentette az új tanút, de a felhívásra senki nem jelentkezett. Az üzletvezető egyenesen a Schwimmer üzletébe sietett s ott négy tanu előtt felháborodva adta elő a történeteket.

Természetes, hogy a történetek után Schwimmer a törvényszék a vád és következményei alól felmentette. Most már fordult a kocka és Schwimmer Albert megbízást adott ügyvédjének, hogy hatóság előtti vágalmazás miatt indítsa meg a pört Deutsch ellen. E pör kapcsán a hamis tanúzásra való rábírások ügye is felszínre fog kerülni. Mi pedig várjuk a sajtópört, hogy amennyiben az ügyészség a maga iniciatívájára nem veszi pörtfogásába ezt a notórius bűnöst, — mi bizonyíttassuk reá a fentebb elmondottakat.

A guillotin alkonya.

(Franciaiak a halálbüntetés ellen.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 17.

A guillotin, Franciaország ujkori történetének ezt a speciális nevezetességét úgy látjuk ugyanaz a sors éri, mint áldozatait: átadják az örök megsemmisülésnek. Emittettük, hogy a francia minisztertanácsban eszmecsere folyt a halálbüntetés eltörléséről. A minisztertanács, mint most Páris-ból jelentik, a napokban újból ülést tartott ebben az ügyben és elhatározta, hogy egyelőre nem tesz konkrét indítványt a halálbüntetés eltörléséről, de számúzi a budgetből a kivégezésre vonatkozó tételt. Ha a kamara és a szenátus is magáévá teszi a kormány javaslatát, akkor a guillotin legközelebb befejezi pályafutását — az ócskavasak között.

A guillotin egyébként is már régóta „kivonták a forgalomból”. Faure Félix elnöksége óta alig hajtottak végre halálos ítéleteket Franciaországban. Loubet elnök is igen sűrűn élt kegyelmezési jogával, amivel a kivégezések számát a minimumra redukálta. Franciaországban a halálbüntetést már két ízben is megszüntették s mindig olyanok, akiket a történelem „véredek” és „orgyilkosok” jelzővel bélyegzett meg.

Az első megszüntetést még 1848-ban, a köztársasági kormányforma publikálása után mondták ki. Másodízben a kommunisták voltak azok, akik megszüntették a halálbüntetést. Ez a barbár, gyilkos horda, amely a gyilkolás, vér és tűz után ordított, nemcsak lapjában, a Journal Officiel-ben publikálta a halálbüntetés megszüntetését, hanem 1871. április 6-án nagy ünnep keretében nyilvánosan égettette el a guillotin. Néhány nappal később a „Place de la Roquette” közepén levő öt követ, a guillotin talapzatát távolították el, nyilvános jelképpül annak, hogy a halálbüntetés megszűnt. A kommunisták elűzése után Versaillesban újra felállították az öt követ és teljesen új guillotin építettek.

Ezt akarja most a kormány leromboltatni. Ha a terve csakugyan megvalósul, az utolsó guillotin Páris valamelyik muzeumban fog csendben és nyugalomban megrozsdásodni. Valószínűleg ez lesz az utolsó eltűnése Guillotin orvos találmányának. Nemrég meghalt a francia hóhér, most követi öt véres eszköze is.

Elfogott templomfosztogató.

(A tanúk tolvaja.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 17.

A korcsmázás ellenségének ahhoz a mozgalmához, melyet az alkoholizmus ellen megindítottak, ismét egy adatot szolgáltat Arad megye gazdag bűnkrókája. Egy elvetemedett suhanc gaztetteiről sikerült a borossebesi rendőrségnek a leplet lerántani. Borossebesi tudósítónk jelenti:

A Körösből fűrdőző iskolásfiúk már hónapok óta észrevették, hogy majd egyiknek, majd másiknak tűnt el valami holmija, vagy az a pár fillérje, amit a vakációzás megédésítésére szüleitől kapott. Ez a feltűnően sokszor ismétlődő eset végre is azt a gyanút keltette az iskolásfiúkban, hogy valaki áliandóan és rendszeresen zsebeli ki őket. El is határozták, hogy meglesik a tolvajt.

Ma délután fűrdős közben tényleg észre is vették, hogy egy 20—22 esztendőes suhanc közeledik lopva a partra helyezett ruhák felé. A suhanc mit sem sejtve, fel is vette az egyik ruhát s épen annak a zsebelt kutatta ki, mikor a fiúk kisbájni kezdtek:

— Tolvaj! Tolvaj!

A suhanc ijedten hajította el a kezében levő ruhákat és eszeveszett futással menekült. A fiúk gyorsan felöltöztek és a csendőrségre siettek, ahol bejelentették az esetet s leírták a tolvajt. A személyleírás alapján sikerült is a csendőröknek rövid nyomozás után kikutatniok a tettest Szabó Matyás bádogossegéd személyében.

Az elfogott tolvaj megtörve vallotta be bűnét, melyre a sok korcsmázás és az ital szerete vitte rá. A vallás során Szabó a csendőrök legnagyobb meglepetésére azt is megvallotta, hogy ő volt az, aki a borossebesi róm. kath. templom perselyét három ízben feltörte s az ott található pénzt kiürítve, azt is elitta. A bűnös suhanc a vallás alatt egészen megtört s a siráshoz közelállva adta elő, hogy nem tud ellenállani az alkohol iránti vágyának, a melyet keresetéből nem tudott kielégíteni s ezért lopásra vetemedett.

A szerencsétlen suhancot a csendőrök be-kísérték a borossebesi járásbírószághoz, ahonnan kihallgatás után, mivel állandó foglalkozása és lakása van, szabadon bocsájtották.

A véres országból. Ujabb tömeggyilkosság.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, augusztus 17.

Oroszországban borzasztó dolgok történnek. Amióta a nyílt forradalmat leverték, megkezdődött a másik, a lappangó forradalom és a multakból tudjuk, hogy az oroszok ebben sokkalta rettenetesebbek. Két irányban is működik a terror. A forradalmárok boszut állanak, a reakciósok pedig megindították titkos kémrendszerük működését, hogy hurokra kerítsenek mindenkit, aki csak gyanus a cári államrendnek. E két titkos hatalom között nyugalmas életről szó sem lehet és ez az oka, hogy aki csak teheti, kivándorol Oroszországból. Varsóban és Lodzban tegnap egész csapat rendőrt és katonát gyilkoltak meg a terroristák, akik így akarják figyelmeztetni a rendőrséget, hogy jó lesz lohasztania hivatalos buzgalmát, melylyel a forradalmárok ellen működik.

Mai távirataink:

Pétervár, augusztus 17. A varsói és lodzi, valamint más lengyel városokban lezajlott véres események rémületbe ejtik a székváros köreit, de ezeknek az eseményeknek a belső összefüggését még nem ismerik. Varsóban és Lodzba csapat-erősítéseket küldtek.

Pétervár, augusztus 17. A legutóbbi napokban Pétervárott és Moszkvában a forradalmi szociálista pártnak kétszáz tagját tartóztatták le. Az egyes kormányzó-sági székhelyekről 450 letartóztatott forradalmárt küldtek Szibéria távolabbi vidékeire. Kronstadtban még folyton naponta új letartóztatásokat eszközölnek.

Pétervár, augusztus 17. A Kurier Varsavski kijelentése szerint tegnap 13 rendőrügynököt és négy biztost, hét csendőrt és négy katonát megöltek, 8 rendőrügynököt, két biztost, két csendőrt és hat katonát megsebesítettek. Ezenkívül 15 polgári személyt öltek meg s mintegy százat megsebesítettek.

Pétervár, augusztus 17. Teljesen valólanok azon oroszországi híresztelések, a melyek szerint a belügyminiszter rendeleteket adott volna ki, a mely megtiltja, hogy a községi hivatalokat zsidókkal töltsék be. Ilyenmü közrendelet nem adatott ki.

Varsó, aug. 17. Volova külvárosban ma visszatérő zarándokcsapat előtt egy petárda robbant fel. Egy elvonuló katonai csapat tüzelt a zarándokokra, kik közül tizen megsebesültek.

Majna-Frankfurt, aug. 17. A Frankfurter Ztg. odesszai jelentése szerint az ottani pályaudvaron tegnap hét anarchista megtámadta a vasuti pénztárost s 5500 rubelt raboltak tőle. Az anarchisták ezután elmenekültek. Az őket üldöző rendőrökre bombát dobtak, mely felrobbant, minek következtében egy rendőr életét vesztette, többen megsebesültek. Végül sikerült három anarchistát letartóztatni.

MULATSÁGOK.

Tulipán-ünnely.

Arad, augusztus 17.

A Szent István napi Tulipán ünnep sikere érdekében a rendező bizottság minden lehető elkövet, hogy az ünnepélyen résztvevő közönség a legkellemesebben szórakozzék. A rendező-bizottság ma déli 12 órakor tartja utolsó ülését Lecs Rezső tanácsnok irodájában. A szépség verseny díjal a Reinhardt féle butorkereskedésben vannak kiállítva, ugyanott vannak kitéve a gróf Károlyi Gyuláné által felajánlott tulipános díszítésű gyönyörű ezüst emlék-érmek, a sport-versenyek győztesei részére.

Az ünnepélyre költés kimelés céljából külön meghívók nem küldenek ki s a közönséget csupán falragaszok útján értesítették.

A népünnepélyen részt fog venni a pécskalak és a gájak küldöttsége, mintegy száz főtől magyar pár.

Rontai Boriska és Faludy Károly, kik Hódmezővásárhelyről érkeznek, a következő műsorú előadást tartják:

1. Csupó kuplé, utána Tűz kuplé, éneki Rontai Boriska.
2. Egy kórlista keservel, előadja Faludy Károly.
3. Tánc duett, előadják Rontai Boriska és Faludy Károly.
4. „Szökjünk” duett, előadják Rontai Boriska és Faludy Károly.

A művészeket *Mariházy* Miklós fogja zongorán kísérni.

Az ünnepélyt tánc fejezi be, melyen az ünnepély szereplői és a közönség külön meghívó nélkül vehet részt.

A belényes-vaskóhi vasutat eladják.

Az Acsev. veszi meg.

A vételár nyolc millió korona.

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától. —

Arad, augusztus 17.

Bennünket aradiakat rendkívül közeiről érdeklő dologról olvassuk a nagyváradi *Sebadóság* című lapban az alábbi cikket:

A nagyváradi belényesi vasút igazgatóságánál napok óta szenzációs ügyről tárgyalnak. Arról van szó, hogy az *Arad-Csanádi Egyesült Vasutak* részvénytársaság át akarja venni a nagyváradi-belényes vaskóhi vasutat. A dolognak óriási jelentősége van, különösen a délbihari hegyes vidékekre. Az Arad-csanádi vasutársaság, ha a vétel sikerül, előreláthatólag az egész vonalat újrapitteti. És pedig, mivel a vicinális mai igen selejtes közlekedési forgalmának éppen az a körülmény az oka, hogy a vonat nagyváradi-szombatsági részét egyes részvényesek privat érdekéből a folyton hullámzó hegyláncolat tetején vezették végig, az újjáépítés a törvényhatósági utvonallal mentén a völgyön keresztül történne. Ezenfelül, mint híriük, az is tervbe van véve, hogy az Arad-csanádi vasut a vonalat Vaskóhól Kertyórig és onnan a közkecső hegyláncot áttörve egészen Brádig kiépítendő.

Az ügy jelenleg még az alkudozások stádiumában van, azonban híhetileg már a közérdek szempontjából is rövid időn belül lesz az üzlet.

Első pillanatra olyan közönségesnek tetszik a dolog. Egyik vasutársulat üzletet köt egy másik társulattal. Azok előtt azonban, kik úgy a vasut jelenlegi üzem- és üzleti képviselését is ismerik, a kérdés rendkívül fontosága első pillanatra szembeszökő. A vicinális mai lassúsága szinte közmondásossá vált. Az alig 100 kilométeres vonalon majdnem 7 óra leforgása alatt lehet Vaskóhóra érni. Próbálkoztak ugyan újabb sínre pótlása és a töltés javításaival a vonat forgalmi akadályain javítani, de a pálya mai kiépítésében a normális vonatsebességet elérni lehetetlen. A pálya újjáépítéséhez pedig a vasutársaságnak elegendő tőkéje nincsen és különben a részvényesek is majdnem állandóan jóval névértékükön alól állanak.

Közismert dolog az Arad-csanádi vasutak előnyös anyagi helyzete és hogy forgalmi viszonyai elsőrangú szinten állnak. Egy ilyen vasutársaság kezében modern forgalmi eszközök fog kialakulni és a vicinális is. És az a vidék, amelyet majd az újra építendő pálya fog átszelni, végre talán teljesen kiemelkedik mai nyomorúságos anyagi helyzetéből. Mert bizony, hogy a rossz anyagi helyzet e vidéken nem javul, abban a közönséges szekérfuvar terjedelmét nem sokkal meghaladó vasuti forgalomnak is van része. Ott, ahol az alig egy pár kocsiból álló vonat oly hosszú idő alatt vándorol be Nagyváradra, a fa- és kőipar fejlesztésére rendkívül alkalmas vidéken ilyen közlekedési viszonyok mellett, különösen nagyobb vidékekre gravitáló áram alig fejlődhetik ki. Hisz még a magas díjtételek is, ami a forgalom lassabb lebonyolításának természetes következménye, az iparágak kifejlődésére súlyos teherként nehezedenek. Szóval, ha a terv meg-

valósul és talán majd gyorsvonatok roboznak az új pályatesten a vaskóhi hegyek felé, egy új időszak következik a bocsorban élő és szerény állattenyésztéssel foglalkozó román lakosságra.

A jobb forgalmi viszonyok a már fejlődésnek indult fa- és kőipari telepeket elsőrendű vállalatokká fejlesztik. A gyártelepeken a lakosság mind nagyobb és nagyobb számban nyer jól jövedelmező alkalmazást. A gyümölcs termelés fejlődésére is, aminek e vidéken szintén alkalmas talaja van, előnyös lesz a változás. Még eddig ki nem kutatott kőszén, man gán ipartelepek alakulnak. És még a természet csodás szépségét is, amikbe e vidék rendkívül gazdag, mindig több és több turista fogja felkeresni. Ott pedig, ahol még a vasutnak hírt sem hallották, Kristyor vidékén a mozdonyok sípja a kultúra útját fogja megnyitni a kristyóri havasok rengetegeiben.

Nagy dolgot valósít meg a tervbe vett akció. Most állítólag túl magas feltételekkel találkozik a vevő társaság. A vasutigazgatóság nyolc millió koronát kér az üzletért. A két érdeknek azonban összhangba kell jönni. Ez a vidék érdeke, de érdeke az Arad-csanádi vasutnak is, mert a befektetett tőke e vállalatban busásan fog jövedelmezni.

Eddig szőlő nagyváradi táptársunknak kétségkívül érdekes híre, melynek valódiságáról azonban ma még nem nyílt alkalmunk *illetékes helyen* meggyőződést szereznünk. Annyi azonban bizonyos, hogy Aradon erről a tervről eddig senki sem hallott és nem is igen tartjuk valószínűnek.

A király születésnapja.

(A hetenapi ünnepségek.)

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától. —

Arad, augusztus 17.

Lobogódsz jelezte ma Aradon a király születésnapjának előestéjét. A nemzeti zászlók pompája, a kiválóított ablakok azt hirdették, hogy holnap lesz hetvenhat éves a király.

Bizonyára minden magyar ember örvendő érzéssel gondol erre a fehérhajú aggastyánra, aki most is dallásban, szilárdan, hajlíthatatlan, tisztalelkű lovagok módjára áll farszto és könyes kötelességek polcán. Korszakos válságok, döntő küzdelmek közepette vált ősz aggastyánná az egykor délcég ifju, de akaratban, érzésben, gondolkodásban érintetlenül, frissen maradt meg. S bárha váltakozó körülmények gyakran próbálták szembe fordítani nemzetével, közmondásos, példaszerű lovagiasságán, igazságosságán és tárgyilagosságán sohasem esett csorba. A kötelességekből ma is katonásan kivieszi a részét és az öregségnek csak azt a kicsiny koncessziót tette, hogy ezután nem vállalkozik hosszabb utazásra, hanem mindig birodalma határain belül marad.

Csendes hálalmát küldünk Istenhez, aki a nagy mindenséget kormányozza s ez országnak megengedte, hogy zavartalan örömben ünnepelhesse meg a legalkotmányosabb király hetvenhatodik születésnapját. S átengedjük magunkat a benső és őszinte örömmek, amikor arra a csodálatos szellemi üdöszégre, erőre, erélyre és erős akaratra gondolunk, amelylyel a jóságos gondviselés Ő felségét magas korában is megáldotta, hogy a folytonos virágzásban, örvendős fellendülésben és büszke fejlődésben levő Magyarországot mindig tovább vezesse, ugyanazon uton és a fejlettségnek arra a magyar fokára emelje, amelyről király és nemzet egy félszázad óta közösen szövik a legszebb álmokat.

Egész Magyarország a jóságos istenhez intezett áhítatos könyörgésben egyesül e napon s nagyok és kicsinyek imája, a magyar nemzet végtelen és igazságos atyjáért esdekel.

Mert olyan királyt illet az ima, aki, mint alkotmányos uralkodó, egész életét, minden erejét, tudását és tehetségét népei jólétének szentelte, népei boldogítását elengedhetlen kötelességének tartja s e kötelességét akkor is teljesítette, amikor mások, kevésbbé kötelességtudók, a kegyetlen sors súlya alatt erőtlően összerokadtak volna.

Holnap, csütörtökön délelőtt a minoriták székesegyházában, az izr. templomban és az összes templomokban hálaadó istentisztelet lesz. A minorita-templomban délelőtt 9 órakor Csák Csirjék dr. rendfőnök misét fog celebrálni fényes segédlettel. A misén résztvesznek az összes hatóságok, közhivatalok és valamennyi iskola.

A helyőrség nagy katonai parádéval ünnepli meg a király születésnapját. A vérmézőn tartani szokott csapatszemlékhez hasonlóan, az összes aradi katonaság, gyalogosok, tüzérek, huszárok, teljes díszben kivonulnak a vár föltérére, ahol tábori mise lesz, miközben díszütet ad a legénység. Mise után a helyőrség összes ujoncait fölesketik, aminek végeztével a csapatok *Dietrich* Albert ezredes vezénylete alatt elvonulnak *Domanszky* Rajmund vezérőrnagy előtt. Déliban a 33 asok tisztikaszinójában díszbankett lesz, hasonlóképen a honvédek és a huszárok laktanyáiban. A parádé reggel, kilenc órakor kezdődik.

TANÜGY.

(—) Magánvizsgák a polgári leányiskolában. Az aradi polgári leányiskolában a magánvizsgálatok szeptember hó 6 án tartatnak meg.

(—) Pályázat tandíjmentességet biztosító alapítványi helyre. Az aradi kereskedelmi testület egyik a alapítványa, melylyel az aradvárosi felső kereskedelmi iskolák tandíjmentesség élvezete jár, megüresedvén, arra ezennel pályázatot hirdettek. Pályázhatnak első sorban szegény kereskedők vagy kereskedelmi alkalmazottak fiaai, kik az aradvárosi kereskedelmi iskolába felvételt kívánnak, vagy annak valamely osztályát, mint rendes tanu ok látogatják. A pályázati kérvények, melyekhez az utolsó iskolai bizonyítvány és a szülők szegénységét igazoló hatóságai bizonyítvány meléklendők, legkésőbb f. hó 28 ig *Marschall* Lajos dr. test. titkárnál (keresk. és iparkamara irodája) nyujtandók be.

Az igazság nincs utban.

A Kovács—Jekelfalussy-pör.

(A miniszter vallomása.)

— Az *Aradi Közlöny* távirati értesítése. —

Arad, augusztus 17

Szinte untató lassúsággal és terjengősséggel huzzák-halasztják a botrányos ügy tisztázását az alperesek ügyvédje és maga a bíró is. Kiterjeszkednek a legapróbb, a kérdés körén kívül álló részletekre is, holott a felperes által becsatolt nyugta egy-magában is kiáltó bizonyíték arra, hogy a miniszter jogtalan erőszakkal hajtattott be önhatalmaskodóan neki nem járó követelést. A két pört, egyik a miniszter, a másik a miniszterné ellen indult, hol egyesítik, hol elválasztják, hol újból összekapcsolják s végül egy kaosz áll a bíróság előtt, amelynek utvesztőiben a főkérdés érthetetlenül bujdosik. Nyilvánvaló már előre, hogy felperes egyhamar nem fog igazához jutni, sőt az sincs kizárva, az előjelekből ítélve, hogy a polgári perben pervesztes lesz.

Ugyan ez most, a tárgyalás elején még csak találgatás, de a kibontakozás úgy vélik, ebbe az irányba fordult.

A bíró negyedszer veszi ma fel a perrek fonalát. Hosszu, izgalmas tárgyalásra van kilátás, mert az ügyvédekkel a felek személyesen is megjelentek s az előszobában tolongnak a tanuk is.

Budapesti tudósítónk jelenti:

(Jekelfalussy, mint tanu.)

A tárgyalásra kitűzött 10 óra már elmúlt, amikor Hoffer járásbíró az ügyet felhívja és megállapítja, hogy a felek és ügyvédek megjelentek.

A bíró utal arra, hogy a múlt tárgyaláson a bizonyítást elrendelte s most a tanuk kihallgatása következik. Elsősorban a Lontón történt események lesznek tisztázandók.

Osánádi dr.: Kérem előbb megengedni, hogy alperesi képviselőnek a múlt tárgyaláson előadott rágalmaira és bűnlajstromára részletesen válaszoljak.

Schwarce dr.: Ezt ellenzem.

Bíró: A felperes kérelmét nem teljesíthetem, a bizonyítást fogatosítom. Alkalma lesz a felperesnek a tanukhoz kérdést intézni. Ezt kívánatra jegyzőkönyvbe veszem. (Megtörténik.)

Schwarce dr.: Kérem elsősorban Jekelfalussy Lajos tanuként kihallgatni.

Osánádi dr.: Ellenzem ezt, mert Jekelfalussy nem tanukép, hanem mint fél van jelen.

Schwarce dr.: A most folyó perben már el lett rendelve Jekelfalussy Lajos tanuként való kihallgatása s ahhoz ragaszkodom.

Osánádi dr.: A végzés arról nem szól s ha szólna is, a bíró ahhoz kötve nincs, a tanu kihallgatását esetleg mellőzi.

Bíró: Mellőzhetem, de nem mellőzöm.

Schwarce dr.: Felperes csak hangulatot akar kelteni.

Bíró: A bíróság, tekintettel arra, hogy a felperes által felhozott kérelem el nem fogadható s ezért Jekelfalussy Lajos tanuként való kihallgatásának akadálya nincs. Következik Jekelfalussy.

(A miniszter „vall”.)

Jekelfalussy Lajos: 58 éves, nős, római katolikus, honvédelmi miniszter, alperesnőnek férje vagyok.

A bíró törvényes figyelmeztetése után vallja a feltett kérdésre:

„Kovács György az instrukciókat alkalmaztatása alatt mindenkor tőlem kapta, velem levelezett.”

Ezután részletes előadásra kér engedelmet és ezeket mondja:

Midőn több ízben tapasztaltam felperest illetőleg azt, hogy a gazdaságnál sem kellő tudást, sem kellő igyekezetet nem mutat, de tapasztaltam, hogy egyenes meghagyásaimat sem fogatosítja, tapasztaltam, hogy például a fejésnél, ami pedig tejgazdaságunk szempontjából igen fontos tényező, el nem járt, tapasztaltam, hogy a napszámok fizetését, napidíjait meghagyásomhoz képest eleve meg nem állapította, erről felvilágosítást adni nem volt képes és tapasztaltam azt is, hogy a lekaszált termést nyersen rakatta össze s így az bizonyára elromlott volna, hogy tehát a gazdálkodás elemeiben sem képes, sem járatos. Más alkalmakkor is tapasztalva már ezeket, midőn, 1906. július 17-én a már fentebb jelzett hanyag és tudatlan eljárása a fejés, napszámfizetés és bükköny végett szemrehányást tettem neki, kívánta, hogy őt a gazdaságból azonnal bocsássam el, kijelentve, hogy ő ott többé nem marad. — Ezen kijelentését felperesnek tudomásul vettem, továbbá kijelentve, hogy átadva és elszámolva a reábizottakat, fel-

mentem minden gazdasági ténykedés alul és várja be a további parancsaimat. Még ezt megelőzőleg kijelentettem előtte, hogy addig, míg az átadás és elszámolás meg nem történt, el nem mehet, mert különben hatósági segíty veszek igénybe. Ugyanez alkalommal történt a mellékelt jegyzék összeírása, melyet azonban még felperessel nem közöltem. Július 20-án feleségem közölte vele, de erről közvetlen tudomásom nincs, hanem jelen voltam július 22-én, mikor a feljegyzést felperessel közöltem és felszámításom helyes voltát felperes maga elismerte és tárcájának a zsebből való kivételével dokumentálta fizetési készségét a 166 korona 40 fillér járandóságot illetőleg. Semmi kifogást nem tett az összeg ellen, mint amely összeg általa megfizetendő, illetve az előre felvett honorációból visszafizetendő lett volna. Csakis azért maradt el a kifizetés, mert azt mondtam, hogy tartsa magánál a pénzt addig, amíg az átadás befejezve lesz. Minthogy azonban felperes ezt követőleg Lontóról az átadás, elszámolás és készpénzfizetés teljesítése elől szó nélkül eltávozott, történt az, hogy teljesen elmaradt az átvétel, az elszámolás és a fizetés is. Kijelentem azt is, hogy Csizsér az átvétellel és elszámolás megejtésével megbízva nem lett.

(Isten engem úgy segítse!)

Osánádi dr.: Kivette-e Kovács a pénztárcáját?

Jekelfalussy: Igen.

Osánádi dr.: Elismerte-e Kovács a 166 korona 40 fillér tartozást kifejezetten?

Jekelfalussy: Ugy értettem, de határozottan nem tette.

Osánádi dr.: Parancsolta-e Kovács a munkásoknak, hogy a bükkönnyt hordják be.

Jekelfalussy: En megtiltottam, mert nedves volt.

Osánádi dr.: Igaz-e, hogy tanu ur kérdezte Kovácsról, hogy miért nem vet még?

Jekelfalussy: Nem igaz, esős idő volt s azért nem sürgettem.

Schwarce dr.: Igaz-e, hogy Kovácsnak jelen kellett lenni reggel az etetésnél?

Jekelfalussy: Feltétel volt.

Schwarce dr.: A vetést rendszeren végezte?

Jekelfalussy: Gyalázatosan. Mindenütt szépen állott a termés, csak a Jekelfalussy-tanyán nem.

Schwarce dr.: A löhereretéssel mi baj volt?

Jekelfalussy: Egyes lapok nagyon tévesen írtak erről a körülményről, bizony itt követte el Kovács a legnagyobb baklövést. Kovács elismerte hibáját s mindig ígérte, hogy a kárt megtéríti; sokszor a szemére hánytam.

Schwarce dr.: Es a csalamádé?

Jekelfalussy: A csalamádé? (Nevet.) A földön hevert, a mag széjjelszórva, ott lepték el a galambok; használni nem lehetett.

Osánádi dr.: Hegyoldalon volt a csalamádé?

Jekelfalussy: Olyan magas hegyen, mint ez a fogas. (A bíró fogására mutat.)

Bíró: Ne tartsunk gazdasági előadásokat. Kérem felperesi ügyvédet, hagyja el ezeket, nem tartoznak ide.

Ezután a bíró jegyzőkönyvbe veszi a következőket:

„Tanu a feltett kérdések során még arra hivatkozik, hogy rosszul vetett löheremagot, ezt maga is elismerte, árát megfizetni ígérte. Ugyancsak így tett Kovács a takarmánykukoricával, azt elvetés után boronálatlan hagyta s így történt a csalamádé-takarmány időntul kasszáltásával is.”

Osánádi dr.: Hol történt a pénzmegkivétel?

Jekelfalussy: Az udvaron.

Jekelfalussy Lajos miniszter és tanu feláll, a bíró felhívására aláírja a jegyzőkönyvet.

Osánádi dr.: Érdekel a tanu s ezért kéri a megesketés mellőzését, esetleg függőben tartani a többi tanu kihallgatásáig.

Schwarce dr.: Felolvasom a törvényt és kérem a megesketést.

Bíró: Elrendelem az eskü kivételét. (Elmondja az eskü szövegét.)

Jekelfalussy az esküt leteszi.

(Még egy elfogulatlan tanu.)

Bíró: Következik Csizsér tanu kihallgatása.

Csizsér Ferenc bírói törvényes figyelmeztetés után vallja: 49 éves római katolikus, vadőr vagyok alperes birtokán.

Bíró: Ismeri felperest, aki a kegyelmes asszony birtokán volt alkalmazva?

Csizsér: Igen.

Bíró: Tud-e a felmondásról. Hogy történt a felperes távozása Lontóról?

Csizsér: Én is mint alperes alkalmazottja, Lontón szolgáltam, ahol Kovács György is szolgált 1906. július 22-ig. Arra nézve, hogy július hó 17-én, illetőleg július hó 20-án felperes és alperes és ennek férje között miféle kijelentések tettek, válaszolni nem tudok, mert akkor jelen nem voltam. Július hó 22-én azonban együtt voltam a peres felekkel és alperes férjével, aki éppen akkor eszközölte Kovács György akkor már távozásban lévő ispánnak a számoskodást, amennyiben ekkor láttam a 4% alatt mellékelt kimutatást és hallottam az abban felírtak előterjesztését, melynek megtörténtével azt, hogy 83 frt. 20 krt. kell megfizetni magára és előre kivett konvenció érték megtérítésre alperesnek, maga felperes elismerte és tárcáját húzva ki zsebből, az összeget kifizetni akarta, ez alkalommal azonban a kegyelmes ur közbeszólására elmaradt az átadás befejezéseig, melynek folytatására mentem el Kovácscsal a gazdaságba. En ellenőrködtem az átadásnál, kötelességemben az állott, hogy a hiányokról tegyem meg jelentésemet a kegyelmes urnak, aki maga tartotta fenn saját részére azt, hogy átvizsgálja a jegyzékbe foglalt dolgokat. Az átadás befejezéséhez eljutottunk, azonban az elszámolás nem volt megejtendő, mert felperes 5 órakor kocsin eltávozott, előbb azonban kijelentette, hogy Mikolára utazik és ha van valami követelés, keressék rajta törvényes uton. A címét írásban hagyta ott két példányban.

Bíró: Mit tud arról, hogy Kovács nem felelt meg hivatásának?

Csizsér: Egyről-másról hallottam, hogy nem jól csinálta.

A bíró most hosszasan faggatja tanut Kovács használhatósága és ténykedése felől. A tanu huzódózva felelget, hogy ez és amaz nem volt jól megcsinálva, vallomásán azonban látszik, hogy ezek az ő hatáskörébe nem tartoztak, közvetlen tudomása az egyes részletekről nincsen.

Majd a gazdasági kérdések megvilágítására tér át a tanu kikérdezése. A tanu azonban a kérdés össze-vissza forgatása alatt is mindössze annyit árul el, hogy alig van gazdasági szak tudása, amit azzal mentetget, hogy ő voltaképpen csak vadőr és nem gazdasz.

A tanukihallgatás folyik s ezenkívül még mintegy hat tanu kihallgatása van hátra. A bíróság előreláthatólag megszakítás nélkül is még több órán át folytatja a tanuk kikérdezését s így a mai tárgyalás végét jelezni nem lehet.

Tudósítónk személyes megfigyelése alapján a következő véleményt mondja az ügy jelenlegi állásáról:

Amint az eddigi tárgyalások alapján és a ma nyert benyomások nyomán már előre sejtethető, Kovács Györgynek a polgári bíróság előtt folyamatba tett pere aligha fog sűrt aratni.

Ennek okát főleg abban látom, hogy felperes nem elég erős ahhoz, hogy az alperes erőszakos tárgyalási módszerével szemben igazságát megvédje. A míg a miniszter védekezése minden irányban széles keretekre terjeszkedhetik, Kovács György hasztalan ragadja meg a tanuk javára szóló kijelentéseit, ezek alperesi ügyvéd faggatására színtelenné mosódnak el. A bíró igyekszik bár pártatlanságot mutatni, de akaratlanul is szívesen tér olyan részletekre, amelyek az alperes védekezését támogatják. Így például a kiállgatott vadór előbb határozottan vallja, hogy az átvétellel megbízatván, azt befejezte s csak az elszámolás maradt el, amelyre vonatkozólag Kovács távozásakor azt mondotta, hogy azt keressék rajta a törvény előtt: ez a fontos körülmény, mint teljesen lényegtelen vész el a nagy szóviharban.

A miniszterek tehát ilyenképpen legyűrik az íspánt, de nem a háborgó közvéleményt.

IRODALOM ES MUVESZET.

* A sátn keservei. Ezzel a címmel érdekes könyv jelent meg Szegeden. A két kötetes regényt Corelli Mária írta és Papp-Szász Lajos fordította magyarra. Kapható Traub és Társánál Szegeden.

Egy leány Kálváriája.

Az anya ballépése.

Megtagadva a siron tul is.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 17

Sue vagy Montépin rémregényeinek olvasásakor sokszor önkéntelenül félredobjuk a könyvet és boszankodva mondjuk, hogy azok a feneketlen gonoszú alakok és raffinált, szinte lehetetlen helyzetek, amiket a hatásadászó írók műveikben festenek, a valóságban nem léteznek, hanem a költői fantázia szüleményei, amelyek nem érdemlik meg, hogy a lelkünket megragadják és figyelmünket leköszsék. Pedig az élet sokszor tultesz a legleleményesebben szótt rémdrámán is és képtelennek tetsző helyzetekben testet öltött angyalokkal szemben olyan minden emberiségből kivetkötött szörnyeket állít élénk, amelyeknek életműltéségén háborog az indulatunk és föllázad a jobbérzésünk.

Egy ilyen Monte-Christo féle hátborzongató regénybe való esetnek utolsó fejezete játszódott le a minap Budapesten. Bármennyire is valószínűtlennek látszik is az eset: szóról-szóra ugy történt, amint alább leírjuk és csak azt sajnáljuk, hogy az előttünk ismert szereplő személyek neveit nem tehetjük közzé. Nem pedig azért, mert ezzel egy már ezüstlakodalmát megült házaspár boldogságát dúlnók föl most, amikor az áldozatot, egy leírhatlan kálváriát járt leányt, már amugy is megváltotta a halál emésztő szenvedéseitől.

A csak kevesek által ismert, megható és visszatartó részletekben egyaránt bővelkedő regényes históriáról nem rendes fővárosi tudósítónk az alábbiakban számol be:

(A boldogtalan házasság.)

Hosszu ideje annak, hogy K. M., egy a fővárosban már akkor is jó hírnévnek és nagy tekintélynek örvendő uri ember házasságra lépett egy jómódu, ragyogó szépségű és az uri társaságokban dédelgetett leánnyal, F.

J.-vel. A házasság szinte boldog is volt, de egy-két év alatt a temperamentumos házastársak elhidegültek egymás iránt és azután rövidesen külön is váltak. A férj ügyvédje utján benyújtotta a válókeresetet, mire az asszony is ügyvédhez fordult, hogy ellása képviselőt a válópörben. Azonban mielőtt még a bíról békítési kísérletek megtörténtek volna, K. megbánta, hogy neje ellen válópört indított. Ügyvédje utján meg is kérte feleségét, hogy térjen vissza hozzá és folytassa vele a régi boldog házasságot.

(Az asszony büse.)

E fölszólítás azonban kissé elkéssetten érkezett az asszonyhoz, akinek fiatal jogtanácsosa akkor már nagyban csapta a szelet. A nő nem zárkózott el az ügyvéd udvarlásai elől, hamarosan visszonzotta heves érzelmeit és egy szép napon megtörtént a nagy eset: az asszony elbukott. A jogtanácsos és kilens között szótt szerelmi viszony nem maradt következmények nélkül és ilyen állapotban érte K.-né férjének ajánlata az együttélés visszaállítására. A bűnbe esett nő örömmel fogadta az ajánlatot és egyedül gondja most már az volt, hogy az urához való visszatérését addig hurza halassza, amíg lebetegedésén tulesett. Sok álmatlan éjszaka után megszülte szerelme magzatját, amelyet most már el kellett tüntetnie, nehogy férje tudomást szerezzen a ballépésről. Akadt is egy szegény külvárosi asszony, aki a legnagyobb készséggel hajlandónak nyilatkozott arra, hogy édes gyermekével együtt minden ellenszolgáltatás nélkül az uri nőt is emlein táplálja, azután pedig fölnevelni fogja, K.-né örömet kapott az ajánlaton, elhelyezte a csecsemőt, majd rövidesen visszatért férjéhez, akivel azóta — huszonkét év óta — zavartalanul boldog házasságot él.

(Apátlanul, anyátlanul.)

K. csodálatos módon e hosszú idő alatt nem tudta meg soha, hogy nejeinek házasságon kívül született gyermeke van. A feleség érthető okokból természetesen soha el nem árulta ballépését. Csak titokban, egy rőrkona utján érdeklődött gyermeke hogyléte iránt, de az érdeklődésnél tovább nem is ment és míg kilenc évvel utóbb született törvényes leányát kitűnő nevelésben részesítette, amelyből nem hiányzott a francia nyelv és a zongorázás sem: addig télenül nézte, hogy szerelme gyümölcsének gyöngye testalkatával egy gyárban keservesen meg kell dolgoznia, hogy heti három forinttal hozzájárulhasson nevelő-anya háztartásának költségeihez.

Mintegy három év előtt meghalt az asszony nővére, aki a gyermek hogyléte után szokott tudakozódni és azóta maga K.-né járogatott ki a külvárosi nevelőanyához. Hogy, hogy nem — ekkor megtudta a most már 18 éves leány, hogy az az elegáns uri dáma az ő édes anyja, de ezt még előtte sem fedezte föl és annál inkább őrizte idegenek előtt a titkot.

(A megváltó halál.)

Multak az évek, a leány mind nehezebben bírta a munkát a gyárban: néhány hónappal ezelőtt azután súlyos beteg lett. A tudóvész korágra döntötte s ott ölte meg a kórház rideg falai között. Csütörtök délután temették. Egyszerű gyászocska vitte ki a fiatal leányt a temetőbe. Kóporsóját munkástársnól koszorúkkal borították és könyes szemekkel elkisérték utolsó útjára is. A gyászolók között, elvonultan haladt a leány édesanyja is, de amikor a pap a halott hozzátartozói után kérdezősködött, az anyja még a nyitott sírnál is megtagadta gyermekét és a nevelő-anyának a magáénak kellett mondani az elhunyt szerencsétlen te-romtást.

Tavaly nagy díszszel ezüstlakodalmát ülte K. és neje. Azon a jó barátok és tisztelők egész sora rendkívül lelkes és megleghangu felköszöntőkben a hitvesi hűség és az aryal szeretet mintaképe gyanánt valósággal ünnepeleék K.-né . . .

SPORT.

+ Czárán ünnepély Menyházán. A Menyházán rendezendő Czárán-ünnepély ügyében az Aradi Turista Egyesület vezetősége az alábbiakat teszi közzé: Indulás az aradi pályaudvarról 19 ón vasárnap reggel 6 óra 20 perckor gyorsmotorral Menyházára. Érkezés 9 óra 30 perckor. Program: D. s. 9/10 órakor mise a monyászal rom. kat. templomban. 2. Czárán sírjának megkoszoruzása. 3. Czárán emléktábla leleplezése. 4. Czárán emlékoszlop leleplezése. 5. Az Aradi Turista-egyesület díszközgyűlése. 6. Társasbéd. 7. Kirándulások.

Az Aradi Turista-egyesület pénztárához a Czárán-émlékművek alapja javára a következő adományok érkeztek: Cabdebó Géza ny. ezredes 20 K., Thèmes Rezső 2 K. 50 f., özv. Cabdebó Béláné 100 K., Malroviuz Emi! 29 K., Nagy Lajos máv. ellenőr 5 K., mely nemes szívi adományokért hálás köszönetet mond az Aradi Turista-egyesület Czárán emlék bizottsága. Eddig beérkezett 155 K. 27 f. Az egyesület vezetősége felkéri mindazokat, kik a gyűjtőveket még nem küldték be, szíveskedjenek legkésőbb f. hó 19-éig Tomatyik János egyes. pénztárnok címére, (Arad, Pénzügyigazgatóság) beküldeni.

HIREK.

Táncmesterek kongresszusa.

Rómában a táncmesterek kongresszust tartottak. Nincsenek meglegedve helyzetükkel. A fiatalság a táncban többnyire naturalista; magától tanul táncolni a legtöbb leány és legény. Kevesen vannak, akik ahhoz értő lábművésztől tanulják meg a szerelmi ugrándozás ugynevezett mikéntjét. Tragikomikus foglalkozás a táncmesterség, annyi bizonyos. Egy kategóriába tartozik a fütty-tanársággal és hovatovább leolvad ahhoz a különös foglalkozáshoz, mely abból áll, hogy "az ember kormos üveget árul napfogyatkozáskor."

Az egész világon nagy problémákban fölnek a fejek. Szociális kérdések most az aktualitás mozgatói; új világ nézet, a gyakorlatiaság rendszeresítése bontakozik ki egyre határozottabb körvonalokban. És im, előállnak a régi romantikus időkbeli való, most már közönségét vesztett foglalkozás mivelői és szociálisan szervezkednek. Talán még sztrájkolni is fognak, a szegények.

Panaszkodnak nagyon, hogy a tánc tanítása manapság nincs hivatott kezekbe, akarom mondani: lábakra fektetve. Kontárok bitorolják művészetüket, kontárok, akiknek nincs diplomájuk, sem tehetségük. Oda akarnak hatni a hivatásos táncmesterek, hogy az, aki nem szerzett tánc tanári "oklevelet", (— hol marad a tánc-doktorátus?) sehelse nyerhessen engedélyt tánciskola nyitására.

Istenem, oly szomorú hát az élet, hogy a táncmesterek, kik egyébként se voltak hozzászokva a püspöki módhoz, nyomoruságról kénytelenek panaszkodni. Nagyon rossz lehet az a krumpli, ami a tótnak sem izlik és nagyon fe-

ketek lehet az a nyomor, melyet a táncmester is nyomornak ítél.

És vajon a konkurrencia okozza-e ezt a nyomoruságukat? Aligha. Csak jövedelmező mesterségi ágban lehet a konkurrencia. A mesterségből való megélhetés labilitásának oka kétségkívül az, hogy nem járnak már a tisztelt urfiak (suszterinasok) és a tisztelt nacscságák (dézshölgyek) a tánciskolába. Az a társadalmi osztály, mely eddig csak a tánciskolán át merészelt belépni vasárnap délutánokint a táncbódé frissen locsolt földparkettjére, most már csakugy kihagyja életéből a naiv ifjúságot, mint akár a lateinereket. Tánciskolai idilleket ma már a borbélyinas sem hajlandó szólni; ő kelme szivarozik és komolyan udvarol komoly táncmulatságokon. Sőt magát a táncot se becsüli sokra, mert ő is rájött már arra a titokra, hogy a nőt, ah, a nőt, nemcsak tánc közben lehet megölelni. Sőt ami lényeges: a nőt tánc közben csak megölelni lehet.

Nincs már romantika, tudós táncprofesszor urak! Füttyszó és harmonika mellett már nem tud táncért lelkesülni a szurtos ifjuság. És illemtant is hiába akarnak tanítani; hiába törekednek arra, hogy a szabólegény az ideálja előtt Mária Terézia-korabeli udvari komplimentet vágjon: — mert a szabólegény is épp oly konfidens lett ideáljához, mint a cilinderes és gamásnis urak. Nem ábrándozik az ifjuság többé, hanem flörtöl.

Rosznak lettünk, mink modern társadalom. Bocsánat, táncprofesszor urak. Önök szépen belenyugodhatnak a meg nem változtatható állapotokba és tönkre is mehetnek. Ma már nem divat komolyan táncolni. Csak éppen ugrál az ember, ha nagyon muszáj.

Janeiro.

— **A szerkesztőségéből.** *Stamber* József, a lap fő- és szerkesztője, szabadságáról hazatért és a lap vezetését újból átvette.

— **Telefon nélkül, táviró nélkül.** A napok óta tartó hőség után végre ma este villámlás és menydörgés kíséretében megeregett a zápor, mely csakhamar olyan vehemens erővel tört ki és oly arányokat öltött országszerte, hogy Budapest körül majdnem az összes táviró és telefon vezetékét megrongálta, minnek következtében a vidék teljesen el volt zárva a fővárostól. Az arad—budapesti és az arad—temesvár—budapesti táviró és telefonvonalak már délután, az arad—szeged—budapesti vonal pedig az esti vihar következtében annyira megrongálódtak, hogy az éj folyamán Aradról Budapestre sem táviratozni, sem telefonálni nem lehetett. Az este 6 óra után történt eseményeket ennél fogva nem közölhettem velünk tudósítónk sem telefonon, sem táviraton, így mai lapunk tartalma csupán az este 6 óráig közölt eseményeket öleli fel.

— **Radikális pártalakulás Debrecenben.** A *Radikális Ujság* írja: A kormány eljárása mindenütt új pártalakulást teremt. Mint értesültünk, a napokban Debrecenben is megalakult a radikális demokraták pártja, mely nem hangzatos jelszavak harsogtatásával, hanem tettekkel és komoly politikai törekvéssel száll sikra a kormány ellen. A radikális demokraták párt szervezőbizottságánál már eddig is számosan jelentették be

belépésüket. A párt közeli napokban tartja meg alakuló ülését.

— **Vizsgálat a városnál.** *György* Henrik belügyminiszteri számtanácsos ma a város kezelésében levő mintegy hatvan alapot vizsgálta felül. A számtanácsos holnap félbe szakítja a vizsgálatot és családját látogatására két napra Budapestre utazik, ahonnan kedden tér vissza ismét Aradra. A vizsgálat ilyképen a jövő héten is tart, valószínű azonban, hogy már csak két-három napig.

— **Próbaalkotmány Kinában.** Londonból jelentik: A Morning-Post egyik sanghai-i távirata szerint Juan Sikkaj főkermányzónak az a terve, hogy Csli provinciában kísérletképpen alkotmányt léptet életbe.

— **Összeesküvés egy elnök ellen.** Newyorkból jelentik: Havannában összeesküvést fedeztek fel Palm elnök meggyilkolására. A palota és a kincstári épület előtt megkettőztették az őrséget. A forradalmi párt vezéreinek minden mozdulata ellenőrzik.

— **Sávelel Kálmán temetése** Tegnap, 16 óra délután ment végbe Sávelel Kálmáné, az elhunyt táblai elnöknek a temetése. A koporsó, mely 4 órakor érkezett Nagyváradra, a pályaudvaron nagyszámú közönség és a gyászoló család tagjai, élükön az elhunyt özvegyével és vejével, *Kirchmayer* Félix huszárszázadossal várta. Innen az Ujsor 5. számú gyászház felé vette útját a menet, hol a koporsót ravatalra helyezték. A gyászháznál megjelent a rokonság kívül Nagyvárad összes előkelősége és számos hivatali és egyesületi tisztségviselője. Jelen voltak a nagyvárad kir. ítélőtábla és főügyészség tisztségviselői *Czeve* Kálmán kir. táblabíró, illetve *Kurovsky* Ferenc dr. kir. főügyész vezetése alatt. Az aradi kir. törvényszék *Fábián* Lajos dr. törvényszéki elnökkel és *Mészáros* Daniel törvényszéki bírónal képviseltette magát. A ravatalt számtalan koszoru borította, köztük az aradi kir. törvényszéké is. A gyászszertartást *Lopusny* Gyula, olasz plébános tartotta fényes papi segédlettel. Ennek végeztével megindult a gyászkocsi, melyet a fogatok hosszú sora és a résztvevők sokasága követett. Szaz egész nagy gyászkíséret mély meghatottsággal kísérte Sávelel Kálmán: utolsó útjára, az olasz temetőbe, ahol a koporsót a családi sírboltban helyezték el.

— **A makói árvaszék botránya.** Megemlékeztünk a makói városháza legújabb botrányáról, amely abban áll, hogy a város néhány alantasabb tisztviselője szövetkezettel alakított a kezelési díj címén visszatartott árvapénzek visszautalványoztatására — 40—50 százalék sávért. A város képvisellete szigorú vizsgálatot rendelt el a visszaélések elkövetői ellen, *Farkas* József polgármester azonban szabadságon lévén, a vizsgálat még meg se indult. Annyit azonban vizsgálat nélkül is tudnak ma már, hogy a gyámoltakat *Tamási* Péter róm. kath. hitközségi adószedő hívogatta fel ajánlott levélben, hogy általa hozzájuthatnak visszatartott összegeikhez. *Tamási* azonban egyedül nem intézhette ezt a kis ügyet. Neki főkönyvi adatok, sőt kivonatok állottak rendelkezésére, azonkívül a számvévősnél is azonnal elkészült az utalvány, úgy, hogy az egész dolognak az a színeze, hogy nagyon jól kieszelte a közkereseti társaság, mikor *Tamási*t állította előtérbe, mert az se közigazgatási, se fegyelmi uton nem büntethető. *Hervay* István alispán is bele

szólt ma az ügybe. Szigorú vizsgálatot rendelt el annak a tisztázására, hogy azok a bizonyos levont százalékok tényleg hozzá csatoltattak-e az árvatár tartalékához? A vizsgálat a pénzügyigazgatóság számvévői osztálya van megbízva, amely visszamenőleg öt évre vizsgálja felül az árvaszék főkönyveit, egyben pedig vizsgálatot rendelt el az árvaszék ügykezelésére is, melyet *Hász* Sándor megyei árvaszéki elnök folyó hó 21-én kezd meg.

— **Ujságírók szakszervelete.** *Ujságírók szakszervelete* címmel most van alakulóban a budapesti ujságírók gazdasági alapon való szervekedése. Az alakuló gyűlés szombaton délután lesz Budapesten. A szakszervelet előkészítői a napokban tárgyalni fognak az *Ujságírók Országos Szervezetének* igazgatóságával.

— **A szerb vámkonfliktus.** Belgrádból táviratozzák: A szerb vámkonfliktus végre is abba a kellemetlen helyzetbe sodorja a Pasic-kormányt, hogy kénytelen lesz beadni lemondását. Ugyilátszik, hogy a szerb király és miniszterelnöke között lényeges nézeteltérés van az ágyukérdésben és ennek folytán a Pasic-kormány megváltja a tárcájától. Hír szerint az új kormány az első feladata, hogy a kereskedelmi szerződést megkötse Ausztria-Magyarországgal.

— **Földrengés.** Ma hajnalban, két óratáiban igen távoli, erős földrengést jeleztek a Budapesti Egyetemi Földrengési Observatorium műszerrel. Az ingók nyugtalansága több, mint két órahosszat tartott. A maximális kilengés nagysága megközelíti a f. év április 18-iki földrengés alkalmával mutatkozó kitérést és jóval nagyobb a f. év március 19-iki formozati földrengés kor jelentkezett kilengésnél. Az ógyallai meteorológiai intézet szintén hírt ad a földrengésről.

— **Lovon a halálba.** Kassáról jelentik: Nagy-Kliza községben a hó 18-án Klein Béla tanító lóra ült és a *Hornád* folyóba nyargalt. Itt azonban lecsuszott a lóról és nyomtalanul eltűnt a vízben. Holttestét csak harmadnapra találták meg. A 19 éves tanítót nagy részvét mellett temették el.

— **Vipera Arad megyében.** Ma délelőtt Banáson, — amint ottani tudósítónk jelenti, — a főtéren *Deutsch* Ármin dr. agyonütött egy viperát. A vipera a legnagyobb ritkaságok közé tartozik ezen a vidéken. Nálunk csak a délvidéken, Herkulesfürdő környékén található. Ehhez hasonló eset történt különben néhány éve Budapesten is, midőn a külsőváci ut egyik iskolájának kertjében találtak néhány viperát.

— **A jegyzők fizetésének kiegészítése.** A községi és körjegyzőknek eddig mindig hónapokig kellett várniok, míg fizetésük kiegészítésüket kiutalványozták. A belügyminiszter most rendeletet intézett az összes vármegyékhez, melyben felhívja azokat, hogy a jegyzőknek 1907. évi fizetékiegészítésére vonatkozó főkiutalványt az őszi közgyűlésen tárgyalják le és azután azonnal a belügyminiszterhez terjesztik fel. A belügyminiszter a fizetékiegészítéseket még ebben az évben meg fogja állapítani, úgy hogy 1907. január 1-től a jegyzői fizetékiegészítések előleges havi részletekben lesznek kiutalványozva.

— **Két urleány tragédiája.** Kassáról táviratozzák: *Ösv. Friedmann* Ignácné budapesti lakos leánya, *Forró* Lilly, *Gábor* Ágnes boroszlói születésű társalkodónője és *Brachfeld* bécsi

gyáros neje szül. *Harsányi* s ennek hat éves fiacskájával, kik Boldogkőváralján rokonaknál nyaralnak, e hó 14-ikén kocsin elmentek a nem messze folyó Hernádraoz fürdőni. A jó uszó Gábor Ágnes azonnal a folyó közepére uszott, noha figyelmeztették, hogy ne menjen olyan messzire. Itt örvényre bukkant és alámerült. Forró Lilly, szintén jó uszó, látva társalkodónője veszedelmét, nyomban hozzá uszott, hogy megmentse. Meg is ragadta a fuldoklót, de ez magával rántotta és mindketten alámerültek. Brachfeldné, ki a párthoz közel kis fiacskájával fürdött, segítségükre akart sietni, de fiacskája megfogta ruháját s nem engedte el magától anyját. Ez megmentette őt, mert a következő pillanatban már semmi sem látszott, a két leány eltűnt a hullámokban. Brachfeldné hiába kiáltozott a parton levő embereknek, hogy 5000 frtot ad, aki megmenti őket. Senki sem mert utánuk menni. Egész éjjel keresték a két leányt, de csak 15-ikén délelőtt sikerült őket kihuzni a vízből. Összekarolva találták őket. Gábor Ágnest Váralján temették el, Forró Lillyt azonban *Zemesvárra* szállították a családi sírboltba.

— Házasság-lutri. Olaszországban — mint Rómából írják — ismét megalakul a *házasság-sorsjáték*. Egyszer már volt menyasszony-lutri Milanóban, ezelőtt három évvel. A mostani sorsjáék nyereménye *harminc fiatal leány*, akik valamennyien győztek már szépségversenyben. A sorsjegyek nem drágák, tíz líráért lehet kapni őket. A harminc „nyeremény” különböző nagyságu hozományt is kap. A legnagyobb hozomány *egy millió* líra. Egy millió líra és szép feleség tíz líráért igazán jó üzlet. És mindezekhez a szereacsés nyerőnek nem is kell feleségül vennie a kisorsolt leányt. Ha nincs megelégedve vele, egyszerűen megfelel a hozományt és boldogan élnek külön-külön. Esetleg újból részt vesznek a sorsjátékon és megint megfelel a hozományt. Szóval nagyon jó üzlet ilyen módon a házasság. Isten bizony, nálunk is meg lehetne próbálni az ilyesmit.

— Öngyilkos urinő. Hatvanból jelentik: A múlt napokban egy itteni szállodában megmérgezte magát egy urinő, ki Német Erzsébet fővárosi tisztviselő nejeinek adta ki magát. A vizsgálat során most kiderült, hogy az illető valódi neve *Kvatkovezki Istvánné* szül. Horvát Carla, karcagi vasutiraktáros neje. Öngyilkosságának oka családi viszály.

— Eltoloncolták a csokolózás miatt. *Amerikában* Kansas államban történt meg az alábbi különös eset, amiről a „Szabadság” című magyar napilap ezt írja: *Negrashábról* egy 17 éves diákgyerek jött nyári szünidőbe Kansas Citybe. A fiu, akinek neve *Temé Dávid*, abban a mániában szenved, hogy minden leányt megcsókol az utcán, aki csak elébe kerül. E miatt már többször le is tartóztatták, de az édesszáju fickót nem sikerült leszoktatni jó szokásáról. Greenman ezredes az „emberbaráti társaság” elnöke kijelentette Kye bírő előtt, hogy a fiu javíthatatlan s erre a bírő úgy ítélkezett, hogy a fiut vissza kell toloncolni *Nebraskába*.

— A rövidemlékezetű merénylő. Megemlékeztünk tegnap a budapesti gróf *Haller-utca* 54. számú házában tegnapelőtt történt véres hajtvadászatról. Az eset főhősét, *Ruppert Imrét*, a kit a rendőr golyója száján súlyosan megsebesített, tegnap a Szent István-kórházból átszállították a rendőrség kórházába. Ott ma kihallgatták. A betörő semmire sem emlékszik vissza. Tagadja, hogy a panaszost valamilyen is látta, tagadja ilyenformán természetesen a lopást is, tagadja, hogy a *Haller-utcai* házában lakott, tagadja, hogy van ott neki valakije, aki

nél menedéket akart keresni. Nem tud emlékezni a lövöldözésre sem, csak azt tudja, hogy itt s volt s öngyilkos akart lenni. A rendőrség megvárja, míg a csökönys betörő visszanyeri emlékezőtehetségét, akkor újra kihallgatja. Sebéből két-három hét alatt föltétlenül kigyógyul.

— Elhunyt lelkész. *Csiha Márton* erdőhegyi ev. református pap tegnap Gyulán meghalt. Holttestét Erdőhegyre hozzák, a hol előreláthatóan nagy részvét mellett fogják eltemetni. Az elhunyt lelkész, a ki nemcsak hível között, hanem az egész társadalomban köztiszteletnek örvendett, 63 éves volt.

— Olcsóbb a piac. Sajnos — nem Aradon. *Szeged-ről* írják: A szegedi piacon nem uralkodik már az a hallatlan drágaság, amely azt hosszú hónapokon át megközelíthetlenné tette. A csirke ára is hanyatlík egy kissé, csak a hus nem akar még olcsóbb lenni. Határozott kilátás van azonban arra, hogy hovatovább a hus is olcsóbb lesz. Ezekben a cikkekben kívül mindmégannyi piaci termék aránylag olcsó, sőt a gyümölcsnek és zöldségnek potom ára van. Szóval, a piacon kissé már kellemesebb állapotok kezdenek uralkodni, amire bizony régóta nagy szükség volt. — Boldog szegediek! Mikor mondhatjuk mi ugyanezt a piacunkról?

— A tisztviselők országos szervezkedése. Az *Országos tisztviselő szövetség* választmánya igen látogatott ülést tartott tegnap Budapesten, a melynek tárgya a Szent István-napi közgyűlés megbeszélése volt. *Luby Géza* egyházkerületi főgondnok, országgyűlési képviselő bejelentette, hogy a székes-főváros polgármestere készséggel ajánlotta fel az újjáirosháza közgyűlési termét az alakuló közgyűlés céljaira s így az alakuló közgyűlés f. hó 20 án, Szent István napján, délelőtt 10 órakor, az újjáirosháza (IV. Váci-utca 62.) közgyűlési termében lesz. Ez után a titkár terjesztette elő jelentését, mely szerint a lefolyt héten 1848 tag jelentkezett, úgy hogy a szövetség tagjainak száma ez idő szerint a 10.000 et felülhaladja. Jelentést tett továbbá arról, hogy egy balatoni, egy tatrai és négy erdélyi fürdőhely igazgatóságától érkezett igen előnyös ajánlat *üdülőházak* létesítése tárgyában, valamint, hogy az ország egyik legelőkelőbb pénzügyintézete tervezetet nyújtott be oly *tisztviselői takarékpénztár* szervezésére vonatkozólag, a mely a tisztviselőknak 5%-os kölcsönt nyújtana. *Kende Tódor* Ganzgyári főmérnök, *Váradi Antal* takarékpénztári igazgató és *Komjáthy Pál* dr. miniszteri fogalmazó hozzászólásával után az ajánlatokat az igazgatósági választmány elé utalta az értekezlet. Végül felkéri a szövetség a tisztviselőket, kik vidékről jönnek, hogy az elhelyezés tekintetében a szövetség titkári hivatalához forduljanak. Egyébiránt mindennemű felvilágosítással készséggel szolgál a szövetség titkári hivatala: Budapest VIII. Práter utca 45.

— A dolmabagdse foglya. Ha a szultán valamikor meghal, a nála nyolc évvel fiatalabb testvérét: *Resad* effendit illeti a trón. Régi szokás szerint a török trónörökösöket mindaddig, míg el nem következik az idejük, fogva tartják. Resad is mint fogoly él a dolmabagdse egyik szárnyában, *Abdul Hamid* híveiből álló kíséretével s egy nagy háremmel. A kísérete naponta jelentést tesz a szultánnak a szerencsétlen herceg viselt dolgairól. Azt azonban megengedik neki, hogy délelőttönként erős kísérettel kikocsikázzék a Therapiába vezető út mellett levő nyári lakására s ott töltsön pár órát gyümölcsenyészéssel s kertésszkedéssel. Alkonyat táján azután visszatér a dolmabagdsebe. A nyári lakásához vezető út oly hihetetlenül elhanyagolt állapotban van, hogy még keleti fogalmak szerint is borzalmas. Talán azért, hogy az effendit előbb-utóbb unja meg a kirándulásokat. Azt mondják, hogy Resad nagyon intelligens ember, intelligenciája azonban a 30 évi fogság alatt nagyon megcsappant. Ha a sors arra fogja őt szólítani, hogy foglalja el ősel trónját, az el-

puhult effendit teljesen előkészületlenül találják a bi odalom züllött viszonyai. *Abdul Hamid* évek óta nem látta a testvérét s halállal, vagy legalább is száműzetéssel bünteti azt, ki hozzá csak közeledni is mer. Nem frázis egyik nagykövetség dragománjának az a mondása, hogy a mostani szultán alatt nagyvezérek és miniszterek politikai okokból ritkán szoktak megbukni, de bizonyos, hogy csufosan elkergelik őket, ha kiderül, hogy a Resad effendi suszterénél dolgoztatnak.

— Áthelyezés. A közoktatásügyi miniszter *Oana Zeno* formádial tanítót a mácsai állami elemi iskolához helyezte át.

— Öngyilkosság beretvával. *Buttyini* tudósítónk jelenti: *Tricsa György* kujedi lakos ma délelőtt beretvával elmetszette a nyakát. A gyorsan előhívott *Fekete József* dr. buttyini körorvos bekötözte sebeit, de a nagy vérvesztés folytán az életunt ember délután meghalt. Haldokolva csak annyit tudott még mondani, hogy szegénysége miatt unta meg az életét.

— Tűz Pityarosan. Tegnapelőtt este kigyuladt *Koncos testvérek* pityarosi gőzmalma és dacára annak, hogy több községből jöttek össze a tüzoltók az oltásra, nem sikerült megmenteni. A gőzmalom porig leégett a benne felraktározott gabonával együtt. A tűz oka mindaddig ismeretlen. A kár 15 ezer korona, mely biztosítás által megtérül.

— Biróválasztás Mikalakan. *Mibalakán* ma volt a biróválasztás, a melyet a községnek huszonhét éven át volt birója, *Kozma Györgynek* lemondása miatt rendeltek el. A választáson a négy jelölt közül egyhangulag *Hucz Szávut*, a nemzetiségiek jelöltjét választották meg. A választást *Csiky Tivadár* tb. főbíró vezette.

— A pankotal templom ünnepe. Augusztus 15-én, Nagy Boldogasszony napján volt a pankotal rom. kath. templom felszentelésének 100-adik évfordulója, melyet fényes ünnepségek keretében tartottak meg. Délelőtt 10 órakor hálaadó nagy mise volt, melyet fényes papi segédlettel *Seathmáry* pécskai esperes szolgáltattott. A misét megelőzőleg magyar és német hazafias szonokliákat hallgatott az ünnepi közönség. Mise alatt az aradi templom-énekkar énekelt *Sperber* Frigyes karmester vezetése alatt s ez alkalommal is újabb tanujelét adta kifogástalan tudásának. Mise után a plébánosok lakban gyűltek össze az ünneplők, hei a funkcionáló papság és énekkar nevét jeyzkönyvileg megörökítették. Este fényes bankett volt, melyet reggelig tartó tánc követte.

— Amateur-fényképészeknek! Általánosán elismert kitűnő szalon és uti fényképészeti készülékek, felülmulhatatlan minőségű pillanat kézi apparátusok, valamint mindenféle fényképészeti cikkek *Moll A.* cégnél (Bécs, Tuchlauben 9., os és kir. udvari szállító) kaphatók. Ezen üzletág alapított 1854 ben. Kívánatra nagy képes árjegyzéket bérmentve küld a cég.

— Örlási szerencse Gaediekénél. Az imént befejezett IV. osztályu huzás főnyereményét 90 000 koronát ismét Gaedicke bankház Budapest (Kossuth Lajos utca 11.) szerencsés vevői nyerték. Ezuttal a 3148. számú. Mint ismeretes említett szerencsegyűjtőde magában az elmúlt sorsjátékban a 400 000, 60 000 2 á 30.000, 20 000 3 á 15 000, 10.000, 5 000 stb. nyereményeket fizette ki szerencsés vevőinek.

— Bolhák, svábok, poloskák legbiztosabb pusztító szere *Vojtek* és *Welsznél* Aradon. 112

NAPIREND.

Augusztus 18. Szombat. Róm. kath. naptár: Ilona. — Protestáns naptár: Ilona. — Izraelita naptár: Sabbat, Resh 6. Perek. — Görög-keleti naptár (augusztus 5.): Enszignusz. — A nap két 4 óra 58 perckor, nyugszik 7 óra 7 perckor.

Időjárás. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratát szerint, a mai napra a következő időjárás várható: Változó, hűvösebb, sok helyütt csapadék, zivatarok.

Augusztus 18. A gyoroki kaszinó tündérestélya. — A Buttyin és vidéke műpartoló közönségének hangversenyyel egybekötött táncestélya (Nagyvendéglo.)

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Aradi heti gabonavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 17.

Valóságos kánikulai idő volt, az uralkodott hőség valósággal hátráltatta a mezőgazdasági munkálatokat. Szerencsére azonban, mire e sokrok nyilvánosságra jutnak, az idő: jótékony eső váltotta fel, mely a levegőt meglehetősen lehűlté.

A termés bőséges lévén, a kínálat nagy, ami a gyenge árakat idéz elő s így az üzlet lanyha.

Elkelt a mai hetiplacon:
8000 mm. új buza 18.20—18.60.
200 mm. új árpa 10.80—11.00.
200 mm. új rozs 10.80—11.—.

— Az V. Erdélyrészi gépkiallítás rendezőse felelős az érdeklő kiállítók figyelmét arra, hogy — miután a bejelentési határidő a jövő héten lejár s rendelkezésre álló hely is csupán 800 méter van még — bejelentéseiket idejében tegyék meg, nehogy hely hiányában a kiállításról, az illetékes résztvevők kizoruljanak. Az eddigi bejelentések és a gazdaközönség rendkívül nagy érdeklődése a kiállítás sikerét máris teljesen biztosítja.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny táviraleti tudósítása. —

Budapest, augusztus 17.

Amerika ¼ olcsóbb. Kínálat és vételkedv jó. Elkelt 30,000 métermássa buza 5 fillérel olcsóbb áron. Az árak 50 kilónként számítva.

Déli tőzsde.

Buza októberre	7.30—7.31
Aprillisi buza 1907-re	7.60—7.61
Rozs októberre	6.15—6.16
Tengeri júliusra	6.40—6.41
Új tengeri 1907-re	5.29—5.30
Zab októberre	6.39—6.40

Zárulati 5 árak.

Buza októberre	7.30—7.31
Aprillisi buza 1907-re	7.59—7.60
Rozs októberre	6.15—6.16
Tengeri júliusra	6.40—6.41
Új tengeri 1907-re	5.28—5.29
Zab októberre	6.42—6.43

Irányzat szilárd.

Zárulati 5 árak.

Osztrák hitelrészvény	670.50
Magyar hitelrészvény	813.25
Magyar koronajáradék	95.—
Osztrák-magyar államvasúti részvény	671.—
Déli vasút	160.50
Leszámitolóbank részvény	513.50
Magyar jelzálog hitelbank	522.—
Rima-Murányi vasúti részvény	574.50
Városi villamos vasút részvény	581.50
Orosz járadék	80.10
Erzsébet szanatórium sorsjegy pénzben	—
Erzsébet szanatórium sorsjegy árban	—

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Augusztus 17. —

Magyar disznók: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felül súlyban 112—113 fillérig; Öreg közep páronként 300—400 kilogramm súlyban — fillérig; fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felül súlyban 110—120 fillérig; fiatal közep páronként 251—320 kilogramm terjedő súlyban 122—123 fillérig; fiatal könnyű páronként 250 kilogramm terjedő súlyban 126—127 fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogrammon felül súlyban 122—124 fillérig; közep páronként 240—260 kilogramm terjedő súlyban — fillérig; könnyű páronként 240 kilogramm terjedő súlyban 124—126 fillérig.

CSARNOK.

IV. Péter asszonyai.

Irt: Kabos Ede.

A másik asszony, aki IV. Péter után maradt, természetesen a szeretője volt. Gömbölyű arcú, barna, mosolygós asszony volt s mikor még csak Lizettnek hívták, olyanok voltak a szemgödről, mint két mély fecskéfészék, melyből félnék kis fiókák bámeszkodni ki a világba. Később, no később már nem láteztak fecskéfészkeknek azok az édes szemgödrök. Akkor egy gyönyörű, büszke kastély ablakának látszottak, melyekből egy páratlan, méltóságos és

hatalmas asszony tekint ki olykor hidegen és elismerést fogadva a közönséges halandókra. De akkor már Lizettet nem hívták Lizettnek, hanem lovag Leisetrít Györgynének. Egy hatalmas bankigazgató felesége volt, nagyon gazdag, nagyon méltóságos, nagyon előkelő és nagyon erkölcsös. Az a huszontendős fiú, akit Leisetrít Adámnak hívtak, de aki feltétlenül IV. Péterre hasonlított, nem zavarta meg a szép asszonyt abban, hogy nagyon méltóságos és nagyon erkölcsös legyen. Ahol Lizett, akármondani lovag Leisetrít Györgyné meglelt, urak és parasztok tiszteletteljesen megemelték a kalapjukat, az anyák pedig a nagy magasságu álmok álmodásával suttogták a leányoknak:

— Nézzétek, ez IV. Péter szeretője volt!

Lizett, még mint Lizett, könnyen pirult és szégyenlős volt módfelett. Mikor Leisetrít György, lovagi cím és bankigazgatói állás nélkül, először tette nála tiszteletét és úgy kérdősködött az akkor pályákban pihenő Adám után, mintha az volna Lizett hozományja, IV. Péter szeretője reszketett a szégyenkezéstől. Nem akarta megmutatni IV. Péter gyermekét s azok a fiókák olyan riadtan kandítottak ki a fecskéfészkekől, mintha segítség után csipognának. De Leisetrít György a lovagi cím s a bankigazgatói állás reményében mérhetetlen apai szeretetet érzett a pályás Adám iránt s Lizettnek meg kellett győződnie, hogy kérője jobban imádja azt a gyermeket, mint őt. Amint-hogy ezt az érzését lovag Leisetrít György, már — inthogy lovag és bankigazgató is, hiszen ápolta s minden rendjél, minden kitüntetés, minden siker után úgy becézte a kamaszodó Adámot, mint az üdvöskéjét, a tallzmánját.

A tengerparti városban, ahol lovag Leisetrít György drága családjával az egész világ hódolatát fogadta, nem a lovag volt az egyetlen, aki Adámnak rajongója és bolygója lett. A kamasz minden esztendőben inkább hasonlított IV. Péterhez, akinek arcképeivel különben tündően rakták tele a lovag pompás otthonát. S mikor Lizett, már mint lovag Leisetrít Györgyné lassankint észrevette, hogy az emberek változatlan hódolatát, urának mesés sikerét, nagy urak és püspökök kitüntető látogatását mind Adámnak, a IV. Péter új kiadásu megjelenésének köszönheti, kezdte a fiú külső alakját is a korán elhalt király külső alakja szerint alakítani. A mozdulataiba, ütődő bajuszának formájába, a járásába, a hangja hordozásába belecsempészte a IV. Péter jellegzetes tulajdonságait s a büszke kastély ablakából mindig méltóságosabban nézett ki az átalakult Lizett, ha sétái közben meghallotta a hódoló polgárok halk megjegyzéseit:

— Egészen az apja.

— Az ember összeválti IV. Péterrel.

— Ilyen volt IV. Péter tizenhat esztendő korában.

Lizett, már mint lovag Leisetrít Györgyné, elszokott a pirulástól s az emberek rakényszerítették, hogy legyen büszke arra, amit ő eleinte restelni próbált. Már megtörtént vele, hogy egy-egy öreg gróf, aki a tengerpartra jött, mély sajnálkozással, sőt a felháborodás nem közönséges kifejezésével emlegette előtte Ludovika Mária Krisztina rohamos esését. Világban bolyongásáról, férfiak karjaiban való keringéséről, vörvörös viseledéséről úgy beszéltek lovag Leisetrít Györgynének, mintha őt érintené legközelebről a szerencsétlen rokon ilyenféle meglepedése.

És Lizett gömbölyű, de változatlanul szép alakja ilyenkor egy másodpercre mintha megremegett volna. Csudaszép szemei a tengerre tévedtek, a játszó hullámok szikrázó gyöngyei között az istent keresték s szép ajkai közül kilopódzott az őszinte, mélységes sajnálkozás:

— Szegény Ludovika Mária Krisztina!

Az emberek pedig megszokták, hogy lovag Leisetrít Györgyné nemcsak a tengerpartnak, de az egész országnak legszebb nevezetessége, akit látni és csodálni kell, aki szerencsét hoz a férjére, a városára, a hazájára, a barátaira, a kívül csudát tesz az ég is, mert fiatal, gyönyörű és mosolygós marad, noha az a fiatal ember, akivel sétálni szokott, s aki ma már egészen olyan, mint IV. Péter volt uralkodása idején, olykor már megszökik lovag Leisetrít Györgyné mellől s maga is kutat egy kis Lizett után, mint néhai felséges apja tette...

S megesett egyszer, hogy vad bolyongásai közben Ludovika Mária Krisztina odatévedt a tengerpartra. Az arca már kezdett illábjátészani s rizsporba fűszerezett heja meg akarta tévesztetni az embereket, hogy ne tudják, mi benne a tél, mi a rizsper. Még szép volt, csak nyughatatlan szemel körül szövdött az a vékony, hejszálfinom ráncszőnyeg, mely melankolikusan nógat: térj pihenni, te szegény, zaklatott asszony!

Csak egy udvarhölgy volt vele. Hűséges, alázatos állat.

Azzal üldögélt a napsütéses tengerparton s nyughatatlan szemel vakon néztek a vízre, a fővényes partra, a sétáló emberekre, asszonyokra. Talán nem is látott semmit, csak egy nagy messziségben kereste magát.

Nem igen kizárták az emberek figyelmükkel. Padját, amelyen naponta ülni szokott, hallgatag megállapodással respektálták, sétáikban azt a vidéket hallgatag elkerülték. Tudták róla, hogy IV. Péter özvegye, hogy vándorlélek lobogó tüzekkel a lelkében, kiégett romokkal a szívében. Emberektől s kivált asszonyoktól csudálatos finomsággal magára hagyták Ludovika Mária Krisztinát, aki nap nap után vakon nézte a tengert, a távoli nyüzsgő társaságot.

Egyszer kora alkonyattal a távol domborodó vizeken még szikrázott a napverés. A part uton mély csönd volt. Ludovika Mária Krisztina nyitott szemekkel álmodott s az udvarhölgy, a hűséges, alázatos állat, mélységes szeretettel nézte királyi asszonyát. A téli özvegy halk remegéssel hajolt az udvarhölgy füléhez:

— Dina! Dina nézd, ki jön ott?

Mindaketten az utahajlásnak szögezték riadt tekintetüket.

Mintha tüzesen nyílt volna meg az ég s ragyogó vörös napszönyegen sétálna le a magasságból ő maga, IV. Péter. Most is olyan fiatal, amilyen volt, szép fekete bajusza kissé rendetlenül lóg bele, piros, élveteg ajkaiba, hosszú karjai hímáldóznak, mintha nem volna az övéi és feje kissé előre hajlik, mintha a bokrok közt lesné a vadját, a Lizettjét.

Mint két remegve pihető madár: összebuja figyelt a két nő.

IV. Péter, vagy az arany, vagy lovag Leisetrít Adám — fűtűrészve haladt el Ludovika Mária Krisztina és udvarhölgye előtt. Mert olyan riadtan nézték, ő is megpihentette rajtuk egy pillanatra tekintetét, aztán gunyosan mosolygott, megvonta a vállát és karjait hímáldva eltűnt a fordulónál.

Ludovika Mária Krisztina fázott. Az udvarhölgy rémülten ölelte át.

Az uton haragos ijedtséggel futott el egy asszony, aki lihegve, szakadozva, rekedten tördelte:

— Adám, várj meg, Adám!

Lizett, vagy lovag Leisetrít Györgyné, vagy IV. Péter szeretője sietett a fia után. Mintha reszketett volna, hogy valaki egy tekintetével ellophatja tőle. Mintha attól tartott volna, hogy valaki eljött Adámért, IV. Péter árnyékáért...

Mindenütt kapható

Jarg-
lele

Kalodont

nélkülözhetlen fog-orám, 3945

a fogakat tisztán, fehérén és egészségesen tartja.

IDEGENEK ARADON.

— Augusztus 17. —

Közpenti szálloda. Mastelbach Lajos bankár Demmlen. — Fischl Miksa utazó Grenobe. — Letitsky Sándor hivatalnok Budapest. — Metal Gyula birtokos Buttyin. — Pollák Ignác utazó Budapest. — Riedl Alfonz kárbecslő Budapest. — Frohmyer Viktor né magánzó Boica. — Militinovic János mérnök Lugos. — Elek Károly mérnök Lugos. — Remlich Antal utazó Budapest. — Kabodi Károly főmérnök Budapest. — Deckner Marcel utazó Budapest. — Glück Pál utazó Bécs. — Posik Lajos magánzó Bécs. — Klein Jenő magánzó Bécs. — Bock Jenő dr. orvos Battonya.

Megérkeztek
a Hámory-féle nemes faju
sárga-
dinnyék.

Kaphatók
Hámory-gazdaságnál
Deák Ferencz-utca 3., az udvarban.

Csodásan és rögtön hat
lábizzadás ellen
a
Dr. Tsajkovszky-féle szer
Ha ezen folyadékkal naponta egy-
szer megnedvesítjük a lábakat, ak-
kor kétszeri alkalmazás után telje-
sen és biztosan megszűnik a cipők,
illetőleg a lábak undorító büze.
Egy üveg ára 1 korona.
Főraktár: 3871
G. Földes Kelemen
gyógyszerésznél
Arad, Deák Ferencz-utca.

Értesítés!
Van szerencsém a nagyérdemű kö-
zönség tetses tudomására hozni, hogy
budapesti cipész-műhelyemet
Aradra, Deák Ferencz-utca 39. szám
alá helyeztem át.
Több évi működésem által a fővá-
rosban, azon kedvező helyzetben vagyok,
hogy igen t. rendezőn minden igénynek
megfelelhetek, midőn a legmodernebb
munkát a legjutányosabb ár mellett el-
készíthetek. 1942
Kérem az igen t. közönséget egy pró-
barendeléssel erről meggyőződni és engem
becses pártfogásával támogatni.
Valódi Savro fűzős cipő 13 kor.
Kiváló tisztelettel
Fried Ignác,
budapesti férfi- és nő-cipész.

Csak rövid ideig!
CZIRKUSZ LIPÓT
Aradon, a Béla-téren.

Szombaton aug. 18-án, 2118
Disz-Előadás
Vasárnap aug. 19-én
2 nagy előadás
Délután 4 órakor és este 8 órakor. 2118
Délután félhelyárak felnőttek és gyermekeknek. — E-tl 8 óra-
kor teljes helyárak.

Hétfőn, aug. 20-án Szent István napján
2 nagy ünnepi előadás.
Délután 4, esti 8 órakor. Délután katonák és gyermekek 10 évesekig minden
helyen a felét fizetik. Esti 8 órakor teljes helyárak. Minden elő-
adásnál phänomenalisan összeállított óriási műsorral. Minden előadásban a
maga nemében páratlan

4 JOKEY 4
négy, 2 és 1 lovor, 1 hö'gy, 3 férfi, előadva a 4 Könyvt testvér által.
Kedden, valamint naponta nagy előadás.
Panoyit és 3 kor. Zirtsza 2 kor. I. r. ülőhely
Helyárak: I kor. 50 fill. II. r. ülőhely 1 kor. 20 fill. III.
r. hely 80 fill. Karzat 40 fill.

Katonaság őrmestertől lefelé, ugyszintén 10 éven aluli gyermekek hétközna-
pokon felét, vásár- és ünnepnap este teljes helyárakat fizetik. Vasárnap dél-
után felnőttek és gyermekek a rendes helyárak felét fizetik. — A jegyek
csak ezen előadásra érvényesek, amelyre váltattak.
Bővebbet a falragaszok.

MOLL-FÉLE
SEIDLITZ-POR

A MOLL A-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása legmakacsabb gyomor-
hajok, testi bántalmak, gyomorgörccs és gyomrhév, rögzött székrekedés,
máj bántalmak, vértelenség, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen
a jeles hálszer, mely évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. — Ara egy
lepecsételt eredeti doboznak 2 korona. — Hamisítások törvényileg fenytettek.

Csak akkor valódiak, ha
mindegyik doboz Mollnak
védjegyét és aláírását tünteti fel.

MOLL-FÉLE
SÓS-BORSZESZ

Moll feliratu ónozzattal elzárva van. A Moll-féle sóborszesz ne-
vezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzsölési szer, küszvény,
csúsz és a meghülés egyéb következményeinél legismertesebb nép-
szer. — Egy ónozott eredeti üveg ára 1 kor. 90 fill.

csak akkor valódi ha
mindegyik üveg Moll A. védjegyét
tünteti fel és „A
MOLL'S
Fraszbrannt
und Salz

MOLL-féle gyermekszappan.

Legfinomabb, egészen új rendszer szerint előállított gyermek és hölgyiszappan gyer-
mekek és felnőttek okazerü bö ápolása. Egy darab ára 40 fill. 5 darab kor. 1.80 fill.
Minden darab gyermekszappan a MOLL-védjeggyel van ellátva. — Főszékhely:
MOLL A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által.
Bécs, I., Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesíttetnek.
A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláírásával és védjeggyel ellátott ké-
szítményeket kérni. Aradon kapható: FÖLDES KELEMEN és HAJOS ÁRPAD
gyógyszertárában. 3804

Vendéglő és sörcsarnok
megnyitás!

Van szerencsém a n. é. közön-
ség b. tudomására hozni, hogy az
igazságügyi palotával szemben, az új
luth. bérházban egy a kor modern
lgényeinek mindenben megfelelő

sörcsarnokot

nyitottam.
Kitünő jó magyar konyha. Na-
ponta friss csapolású kőbányai
sör, friss villásreggeli és hideg
felvágott kapható.

Tiszán kezelt ita'okról, vala-
mint pontos kiszolgálásról gondos-
kodva van. — A m. t. közönség
b. pártfogását kérve, maradtam ha-
zafias tisztelettel

Zámbó Samu,
1277 vendéglős.

48—1906. g. sz.

Árverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági
széke a vérosti szin- és bérház
épületben levő sörcsarnok és hoz-
zártartozó lakásnak f. évi novem-
ber hó 1 től való 6 évre való bér-
beadása tránt folyó év augusztus hó
27 én d. e. 10 órakor árverést tart.

Kikiáltási-ár: 10150 korona.
Bánatpénzül letendő a kikiál-
tási ár 10% a készpénzben vagy
elfogadható értékpapirokban.

Az árverésen részt lehet venni
szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.
Az írásbeli ajánlatok lezárta
a szóbeli árverés megkezdése előtt
nyújtandók be, s csak akkor vé-
tetnek figyelembe, ha azokhoz a
bánompénz mellékelve van, s ha
az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az
árverési feltételeket ismeri és el-
fogadja.

Az árverési feltételek a gazda-
sági tanácsnok urnál az árverést
megelőzőleg is megtekinthetők.
Arad sz. kir. város gazdasági
székének 1906. évi augusztus hó
18 án tartott üléséből.

Kiadta:
Dr. Angel, s. k.
aljegyző.

Schweitzli himzés maradékok felárban, ezérna és pamutvászon maradékok!

Szőnyegmaradékok meglepő olcsón!

Szőnyegmaradékok meglepő olcsón!

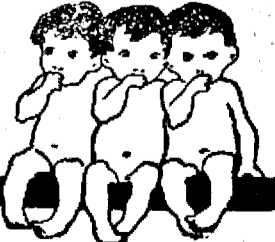
Szülők figyelmébe!

Ajánljuk nagy raktárunkat
mindenféle leány és fiu kész fehér-
neműekben.
**Legtartósabb minőségű ha-
risnyák változatlanul olcsó árakban**
Szenzációt keltenek pamut és
ezérna vászon maradékjaink.
Hibátlan jó minőség pamut
**vászonnál 10—15 krajcárral méte-
renként olcsóbb mint végből.**
**Rumburgi vászon maradékok-
nál méterenként 25—30 krajcárral**
olcsóbban mint végből.

Rosenblüh K. és Társa.

Baba-kelengyékéből
állandó nagy raktár.

Schweitzli himzés maradékok felárban, ezérna és pamutvászon maradékok!

ARADI NYOMDA
RESZÉNYTÁRSASÁG

KÖNYVKÖTÉSZETE
Aradi és Eszterházi utadik palotáján

AJÁNLJUK A LEGMODERNEBB ÉS
PERKEL FELSZERELT
KÖNYVKÖTÉSZEINKET,
HOL A LEGGYISZTERJEBB BERŐTÉSTŐL
FOGVA A LEGFÉNYESEBB KIPALITÁSAI
DISZKÖTÉSEKET TUDJUK KÉSZÍTENI

DISZDOBOZOK
FÉNYKÉPTARTÓK
AMATŐR KÖTÉS.

DISZMŰMUNKÁK
MONTIROZÁSOK
IRÓMAPPÁK.

Magyar Szabadságharc Története.

Az 1848—49-iki szabadságharc leg részletesebb leírása.

..... IRTA: .....

GRACZA GYÖRGY.

5 hatalmas nagyalaku kötetből áll.

A tudós hűségével és kritikájával, de a hazafi lelkesedésével megírt mű, melynek képi egész műveletét teszik a szabadságharczi emlékeknek. Okiratok és levelek hasonmásainak gyűjteménye. A szabadságharcz idejében készült kiáltványok és egyéb nyomtatványok tára. Minden hely, épület és szereplő egyén meg van örökítve benne.

Ara a budai honvédszobor-dombornyomásu másával diszitett remek kötésben 70 korona.

Havi részlet 4 korona.

Előfizetési-iv!

Kelenfen D. és Társa könyvkereskedő Budapest, IV. Reáltanoda-utca, eszenél megrendelem Gracza György A Magyar Szabadságharc Története című művet, a mely 5 hatalmas nagyalaku kötetből áll. A teljes mű ára a budai honvédszobor dombornyomásu másával diszitett remek kötésben 70 korona és 4 koronás havi részletfizetésre szállítatik. A résletek a szállítástól kezdődőleg minden hó 1-én fizetendők mindaddig, míg a mű teljes vételára kiegyenlítésre nincs. A résletek be nem tartása esetén a folytatolagos kötetek a résletek postájáig visszatartatnak; a leírt és le nem fizetett résleteket a csógnak jogában áll, a portóköltésig hozzájárulása mellett postal megküldésével beszélni. A résletek elmulasztása esetén a részletfizetési kedvezmény megszűnik és az egész mű teljes vételára esedékessé válik. A vételár első részlete a mű szállításakor utánveendő.

A fenti előfizetési feltételeket tudomásul vevem, külön kikötést nem teszek és a fentiek alapján eszenél megrendelem a fentnevezett munkát _____ koronás vételárért, a teljes mű átvételének készenléte mellett, fizetendő havi _____ koronás résletekben a rendelés költésétől kezdődőleg _____ könyvkereskedésnél.

Ezúttal megállapodásom értve a munkát.

Lakhely és lakos: _____

Név és aláírás: _____

Tudok olvasni magyarul

Az ill. díjgyűjtők 20. évköze értelemszerűen közzéteszem.

APRÓ HIRDETÉSEK.

A K I N E K

ismerettség híján

készítészre,
szövőre,
születésvetőre,
kőnyelvre,
segédre,
lepkésre,
gázdálkosztóra,
kúcsártra,
vászolásra,
kartácsra,

kúcsártra,
gazdasszonyra,
szakácsnőre,
szobaleányra,
házi- vagy
irodasszolgára,
pénzbeszedőre,
kasmesterre,
stb.-re
van szüksége

A K I

mindenféle vétel vagy bérbevételei eszé-
jéből keress!

A K I

eladni kíván

szőlőt,
sorgorát,
bort,
gyümölcsöt,
gabonát,

üzletet,
műhelyt,
lakást stb.;
vagy

A K I

hőszigetelői kíván

szőlőt,
borsot,
szőlőszarv-
szarvot,

halászatot,
telket,
kocsit,
lovat,

A K I

mindenféle állami betöltési kíván: legbizto-
sabbban értesít, ha az

ARADI KOZLONY
kiseb hirdetési
rovatait kezszálja.

Vendéglősök figyelmébe!

Egy s'ig használt katonai zene-
kart helyettesítő zenélő automata,
egy jó karban lévő fordítható te-
keasztal, fűszerelőssel és egy ace-
telyngáz fejlesztő készülék, 10
lángra, jutányos árban eladó. Meg-
tekinthető Tótkomlóson, a vasuti
vendéglőben. 1979

Kiadó úri lakások!

Petőfi-utca 6. számú házban
1906. november hó 1-étől kiadó;
földszinti lakás: 4 szoba, konyha,
fürdőszoba és mellékhelyiség. I.
emeleti lakás: 5 szoba, konyha, für-
dőszoba és mellékhelyiségek. Bő-
vebb felvilágosítást ad Cukor László
fakereskedő, Arad, Bóros Béni tér
11. szám. 2039

Szalonna

72, zsír 76 és minden hentesáru
a legjutányosabb áron kapható
Garai Károlynál, Boczkó-utca 2
szám, Háltérrel szemben. Ugyan-
ott egy tanulónak való fiu felvé-
tetik. 2047

Lampionok

20 fillértől, confetti és serpentin
kapható **Ingusz I. és Fia** könyv-
kereskedésében Aradon, Weitzer
János utca. Telefon 517. 285

Kiadó lakások

Weitzer János utcában a főpostá-
val szemben egy 7 szobás I. eme-
leti és Batthyányi utca 28 számban
egy 4 szobás lakás kiadó. 2122

Van szerencsém a tisztelt építési-
vállalkozó és mészkereskedő ura-
kat értesíteni, miszerint

Alvácán,

— Az Arad-Csanádi Egyesült Vas-
utak vonalán — egy nagyobb sza-
básu

mészégető-telepet

létesítettem. Az általam égetett
mész kitűnően köt, a legjobb és
legkiadóbb minőségű úgy, hogy
bármely célnak is minden tekint-
etben megfelel. Az üzemet akként
rendeztem be, hogy t. vevőimet
gyorsan, bármely mennyiség ren-
delésénél is pontosan kielégí-
helem.

Rendelések címre, Aradra küldendők.

Kiváló tisztelettel

Klein B. Vilmos

fakereskedő Aradon. 1833

562—1906. Végz. sz.

Arverési hirdetmény.

Közhirre tétetik, hogy az 1881.
évi LX. t. cz. 102. § a értelmében
az aradi kir. járásbíróóság 1905
Sp. IV. 1533/3. számú elrendelő,
és az aradi kir. járásbíróóságnak
1906. V. 538/2 számú kiküldő vég-
zése folytán Székely Inigó, Kárász
Dezso, Burger testvérek, Biró E. nő,
Cukor László és Deutsch Izidor
végrehajtók javára Weisz J. nő
és neje Weisz Janóné aradi lakosok
ellen 70, 75, 800, 180, 180 kor-
tőke és jár. erejéig fogantatott
kielégítési végrehajtás alkalmával
bíróllag 1- és felülfoglat 835 ko-
ronára becsült szobabútorok, képek,
ágy és kő őrféle ruháneműekből
álló ingók a még fizetetlen ősz-
szeg kielégítésére a helyszínén,
vagyis Aradon. Deák Ferencz
utca 39. sz. a. 1906 évi augusztus
hó 18 ik napjának d. u 5 órájára
küzűtött nyilvános árverésen a leg-
többet ígérőnek készpénzfizetés
mellett becsáron alól is elfognak
adani.

Amennyiben az elárverezendő
ingókat mások is le és felül fog-
lalták és azokra kielégítési jogot
nyertek volna, ezen árverés az
1881. év LX. t. cz. 102 §-a értel-
mében ezek javára is elrendelhetik.
Kelt Aradon, 1906. évi augusztus
hó 5. napján.

Najmányi Béla

kir. végrehajtó.

2120

Magyar kir. államvasutak igazgatóság.

151955—906. F. IV. szám.

Arverési hirdetmény.

A kézbesíthetetlen küldemények a
vasuti üzletszabályzat 70. §-a értelmé-
ben az alább felsorolt állomások teher-
áru raktáraiban d. e. 9 órakor a kö-
vetkező napokon fognak azonnali kész-
pénz fizetés mellett nyilvános árveré-
sen eladatni.

Állomáson	1. é. augusztus hó
Zágráb	16-án
Szabadka	16-án
Szatmár-Németi	16-án
Pozsony	16-án
Szeged	16-án
Debreczen	16-án
Fiume	17-én
Bpest dpart	21-én
Pécs	21-én
Arad	21-én
Bpest. ny.	28-án
Győr	27-én
Eszék	27-én
Kassa	27-én
Pápa	28-án
Kolozsvár	29-én
Nagyvárad	29-én

Budapest, 1906. évi augusztus hóban.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

9403—906. pm.

Pályázati hirdetmény.

Arad szab. kir. város törvény
hatóságánál megüresedett 1600
kor. évi fizetés és 320 kor. lakbér
illetményvel javadalmazott szám-
vevőségi számtiszt s az ennek
betöltésével esetleg megüresedő
1400 kor. évi fizetéssel és 280 kor.
lakbérilletményvel javadalmazott
irodai segédtszti állásra 18545—
429—1906. sz. közgyűlési határo-
zat folytán pályázatot hirdetek és
felhívom azokat, kik a számtisztzi
állásra 1883. évi 1. tcz. 17. § ában,
a segédtszti állásra pedig az 1883
évi 1. tcz. 19. § ában meghatáro-
zott minősítéssel rendelkeznek és
az állást elnyerni óhajják, hogy
felszerelt pályázati kérvényüket
hozzám 1906. évi szeptember hó
5 ig nyujtsák be.

Aradon, 1906. évi augusztus
hó 16 án.

Institoris,

kir. t. polgármester.

Az 1902. évi versenyt ipar és gazdasági kiállításon és az 1901. évi
mások ipar és gazdasági kiállításon a nagy díszoklevéllel kitüntetve.

WEGENSTEIN C. L.

ELSŐ DÉLMAGYARORSZÁGI

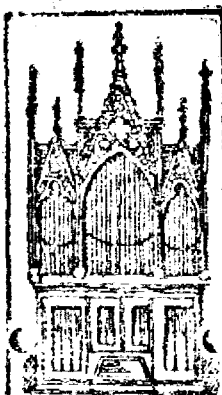
ORGONA-ÉPITO MUINTÉZET (villamos üzemre berend.)

TEMESVÁROTT.

Szállit. kitűnő, leg-
ujabb rendszer szerint
készített

**pneumatikus
orgonákat**

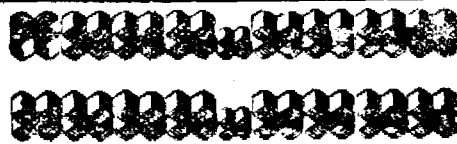
bármily nagyság-
ban a legolcsóbb
árak mellett.

Javítások, átalakítá-
sok és hangolások át-
vétetnek, olcsón és ki-
tűnő szakértelemmel esz-
közöltetnek. 788

Bővebbi felvilágosi-
tással és költségvetéssel
szívesen szolgálók.

Az 1896. évi kiállításon
a nagy millenniumi érem-
mel kitüntetve.

**Már
meg-
nyílt
Erdős
és Társa**

kalap, czipő és férfi-
divat üzlete,

Aradon,
Atzél Péter-utca 1. sz.

(a volt Szabó Albert-féle
helyiségben.) 2035

